ԻՍ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5554 — ՄԱՅԻՍ 1/14 1904 — ՇԱԲԱԹ — 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1322 — ԻՍ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5554

در علیه ده‌ده‌غه ﴿ آره‌وك ﴾ غزه‌تسی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ ստ ու k գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԻՐՔԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ՈՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյսոյ եւ գաւառացիներու համար	տարեկան	140 ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Տր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

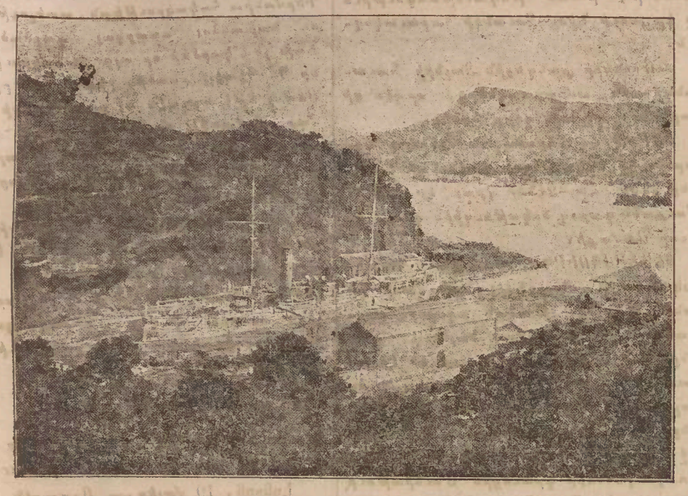

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐԻ ՄԷՋ

ՆԱԻԱՑԻՆ ԱՒԱՆԴԱՆ ՄԸ

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ԱՒԵԼՈՐԴ ՇՆՈՐՀԱԼԱԼԻՔ

Բժիշկներու յայտնուած հրապարակային շնորհակալութիւնները՝ որոնք իբր հասարակ ռէքլամներ կը հրատարակուին, մեր թերթերուն մէջ, չեմ հասկնար թէ ինչ նկատումով կրնան երբեք խնդրոյ առարկայ բժիշկներուն նպաստել:

Այդ կարգի շնորհակալութիւն մը՝ բժիշկի մը հանրոյք պատճառելու համար է որ հրատարակութեան կը յանձնուի։ Նոյն իսկ, երբեմն բժիշկներն են որ սարդագողները կը դրդեն, եւ սխալ մը ըրած չպիտի ըլլայ, յարելով թէ անոնցմէ մանր հրատարակութեան համար պահանջուած դրամն ալ իրենք իրենց գրպանէն կու տան:

Մէկդի թողունք սակայն այս սեսակէտը, եւ անդամ մը քննենք թէ այդ կարգի ռէքլամ մը ի՞նչ կերպով կրնայ ընդունելի ազնիւ մարդու մը կողմէ:

Բժիշկ մը երբ մի միայն իր պարտականութիւնը կատարած ըլլալուն համար կ'ելլէ գովեստ ու երախտիք կը փնտռէ, անշուշտ ծիծաղելի կը դառնայ։ Ե թաղուենք որ դուք ծառայ մը վարձած էք՝ ձեր տունը տեղը ուլիլ տալու համար։ Միծաղելի չէ՞ք դո՞ն՝ երբ ալ ծառան, մի միայն ձեր տունը տեղը ալած ըլլալուն համար, իր ամսականէն դուրս ձեզմէ երախտագիտութիւն մըն ալ կը պահանջէ, եւ կամ կը դժգոհի որ գովեստ չէք յայտներ իրեն։

Ամէն մարդու եւ ամէն ապարէշի համար ալ ասանկ է։ Եւ անշուշտ հարկ չկայ ըսելու թէ բժիշկներուն համար ալ տարբեր չի կրնար ըլլալ։ Ինչպէս որ կոշիկիդ ներկողը օրչուած գինէն դուրս ձեզմէ օ՛չ պարգեւ, օ՛չ ալ գովեստ խնդրելու իրաւունքը կրնայ ունենալ, այնպէս ալ ձեր բժիշկը չի կրնար ձեզ ստիպել որ հիւանդիդ առողջացուցած ըլլալուն համար անպատճառ գինքը եօթներորդ երկինքը բարձրացնէք։ Որովհետեւ ձեր հիւանդը առողջացնելը իր պարտականութիւնն է ա՛յնչափ, որչափ ոտնամանիդ փայլեցնելը կօշիկ ներկողին։

Ուրիշ բան՝ եթէ երբեք իր կատարած գործը իր պարտականութենէն դուրս եղած ըլլայ։

Մենք երբ բարիքը կը դրուատենք, բարեգործ մը կը փառաւորենք, իբր պարագ մը կը նկատենք մեր ըրածը՝ մատնելով թէ մարդ մը անպատճառ պարտաւոր չէ բարերար մը ըլլալու։ Ազնիւ տեսակէտ մը, զուտ բարոյական տեսակէտ մը միայն մարդուս կը թելադրէ բարիք գործելու հարկը։ ու կրկին չենք կրնար մեղադրել զայն եթէ երբեք այդ տեսակէտը ստանակոխ ընէ։ Որովհետեւ մարդկային ըմբռնումները՝ անխուսափելի պարտաւորութեանց չարքին մէջ չեն դասած բարեգործութիւնը։ Մարդ մը պարտաւոր է իր նմանը չսպաննելու, ուրիշ մարդու մը կեանքին վերջ չտալու։ Բայց անպատճառ ստիպուած չէ իր նմանին օգնութեան հասնելու, երբ այս վերջինը մահուան վտանգի մէջ կը գտնուի։ Օրէնքը կը պատժէ մարդասպանները, բայց ոչինչ կ'ըսէ ձեզի՝ երբ ձեր աչքին առջեւ ծովը ինկած մարդու մը մահուան մատաբեր ակռանատես եղած ըլլաք, առանց զայն ողջատելու փորձ մը ընելու։

Մենք կը դրուատենք նաեւ հանրային պաշտօնեաները՝ երբ լաւ պաշտօնավարութիւն մը ցոյց կու տան, եւ օգտակար կը դառնան համայնքին։ Թաղական, հոգեբարձու, ժողովական, մէկ խօսքով՝ բոլոր այն մարդիկը որոնք՝ առանց պարտաւորուած ըլլալու՝ իրենց ժամանակն ու հանգստութիւնը կը սպառեն ընդհանուրին օգտին, անշուշտ իրաւունք ունին իբր երախտաւորներ նկատուելու, գովեստ ու շնորհակալութիւն փնտռելու։ Վերջապէս ալ՝ եթէ գիրենք կը տեսնէ անպատճառ թաղական, հոգաբարձու, ժողովական դառնալու։ Եւ յետոյ՝ դրամ ալ չեն ընդունիր իրենց կատարած գործին փոխարէն։

Բայց բժիշկ մը այս էս չէ։ Բժիշկ մը դրամ կը առնայ իր կատարած գործին փոխարէն, եւ չատ անգամ՝ այդ գործը ոչ մէկ կերպով կրնայ համմտաութեան դրուիլ ստացած դրամին հետ։

Ինչ պէտք կայ որ բացէն ալ երախտագիտութիւն եւ շնորհակալութիւն յայտնուի իրեն՝ ողբերգական չեշտերով եւ անիմաստ ըլլալու չափ ուելորդ մանրամասնութիւններով։ Ապահովաբար հիւանդները մեռցնելու համար չէ որ կը բերուի եւ դրամ կը տանայ։ Բժիշկին պարտքը առողջացնել է, բժիշկը առողջացնելու համար կը կանչուի, եւ առողջացնելու համար է որ դրամ կը տրուի իրեն։ Ուրեմն ինչ հարկ բացէն յայտնուելիք երախտագիտութեանց եւ շնորհակալիքներու։

Ողջամիտ մարդ մը ահա այս մտածումները կրնայ ունենալ այդ կարգի հրապարակային շնորհակալութիւններու հանդէպ։ Իր աչքին՝ այդ ընթացքը անհարկի ցուցամոլութիւն մըն է, չտեսի գործ մը, հարար անճարակութիւններէ եռաքը վերջի վերջոյ ձեռք բերուած արդիւնքի մը յայտնութիւնը։

Եւ այդ արդիւնքը, որչա՛փ ալ չլլացուցիչ եղանակով մը ծանուցուած ըլլայ, ողջամիտ մարդու մը աչքին նշանակութիւն չի տանար։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԱՒՈՒՐ ՊՍՏՇԱՋԻ ԽՕՍՔԵՐ

ՄԱՅԻՍ ՄԷՋ

Մարտ մէկին, Նաղլաչուք օրիորդ մը. ուզելով գինքը նեղող լուրերը իրենց տունէն վանել, ըստ ընկալեալ սովորութեան (!) հոգէ ոտան մը փղոց նետեց. չեմ գիտեր թէ լուացուած արդիւնքը ասուա՞ւ այդ գործողութիւնը. բայց սա յայտնի է որ, մաղ մնաց գլխուս դալուն, եւ ըսե՛լ որ լուերուն տեղը, ես պիտի չուէի... ի վերին երուսաղէմ...։ Ապրիլ մէկին, ես ալ, ըստ ընկալեալ սովորութեան (!) մէկը խաբեցի. գացի, բարեկամներս մէկուն խանութը, ու դող եւ լեռ երեւոյթով մը, մօրը հոգեւարք ըլլալը յայտնեցի, ու ասուն ղրկեցի գինքը. մարդը տունքան բարկացեր էր գինքը խաբած ըլլալուս, որ գիս ծեծելու որոշումը հաղորդելու բարութիւնը ունեցեր էր, եւ այն օրէն ի վեր, ես ալ, խանութին առջեւէն չեմ անցներ. ա՛ռ քեզի անմեղ կատակի մը փոխարէնը...։ Բրծոս մեծ բան մը չէր, իրաւ է որ խաբեցի գինքը, բայց անմեղս. քիչ մը ախրեցաւ, բայց եռքը՝, արդեւօք որքա՞ն ուրախացաւ. չեմ գիտեր թէ ծեծելու սպառնալիք կ'ընէ ամէն անոնց, որոնք գինքը կը խաբեն, սպառիկ կը գտնեն, ու դրամ չեն տար. հաշուառիս պէս... հարցնեմ...։ Ու հիմա, ըստ ընկալեալ սովորութեան (!) այսօր ալ, Մայիս մէկ, տեղ մը պիտի երթամ, պարտէզ մը, պարտիզանման տեղ մը, ու կոթ պիտի խմեմ, կամ աւելի ճիշդը, քօլայի ջուր պիտի խմեմ, կոթ խմելու մասադրութեամբ։

Ինդիր է որ առանց փորձանքի պիտի կրնա՞մ անցնել... որովհետեւ, կը տեսնեմ որ, սա ընկալեալ սովորութիւնները, ազիտարեր կ'ըլլան կոր ինձի, եւ ամենայն հաւանականութեամբ, ըստ ընկալեալ սովորութեան, պիտի մեռնիմ օր մը։

Այդ դարձեալ՝ էք բնաւ, ալ նուիրական եղած «ընկալեալ սովորութիւններուն» տափակութեանցը վրայ, ըմբռնած էք անոնց որքա՞ն յուսահատեցուցիչ ըլլալը։ եթէ չէ, կը վստահեցնեմ որ առողջ կազմով քանի մը հարիւր հազար ոսկի ունեցող տարեցի մը չափ երջանիկ կըրնաք սեպել ինքզինքիդ։

Մտածե՛լ որ, մարդիկ, դարերէ ի վեր, կը ծնին, կ'ապրին, կը մեռնին, բանաստեղծութիւն կ'ընեն ու պլպուլը կ'երգեն, կը սիրահարին ու թոքախտ կ'ըլլան, գեղեցիկ կ'ըլլան ու պարտաճանաչութիւն կը քարոզեն, վարժապետ, դերասան կ'ելլան, ու անօթի կը մեռնին, բժիշկ կ'ելլան, ու մարդ բուժելու նպատակով... կը մեռցնեն, առանց ծաղրելի ըլլալէ վախնալու, կը ենթադրեն փափուկ սեռի ներկայացուցիչներուն առջեւ, ու իբր ապացոյցը սիրեսէ բռնուած ըլլալնուն, ամէնէն ապուշ բանները կ'ըսեն...։

Զարմանք... արդեւօք ասանկ պիտի տեսնէ՞. չպիտի ըլլայ օր մը, ուր երեսասարդ մը, մազերը ածիլէ,—փոխանակ ընկալեալ սովորութեան համեմատ, երկայն ձգելով բանաստեղծ դասնալու—ուղուր sonnet մը գրէ, մարգագետնին մէջ տապլտող իշու մը հանգիստներուն վրայ...։

Մրբ պիտի գար այն օրը, ուր բժիշկները, սիրահարութիւն պիտի պատուիրեն... Թոքախտաւորի մը իբր դարման, ու երկու ամիս չանցած՝ «պլբե-պլբե» վիս պիտի ունենայ ենթական...։

Արդեւօք հեռո՞ւ է այն օրը ուր միլիոնատէր վարժապետներու, եւ երկթաւ դիներու իշխան դերասաններու պիտի հանդիպինք...։

Ինչո՞ւ համար զեղծանող մը, մասնաւոր դասընթացք մը չպիտի հաստատէր, փորձառութենէն բաժին հանելու համար ուրիշներուն...։

Ո՞ չպիտի հասնիմ այն օրուան, երբ փափուկ սեռի ներկայացուցիչները պիտի սկսին մեզ հալածել փողոցներուն մէջէն, ինչպէս մենք հիմակ կ'ընենք անոնց, ու յարմար առիթը դատնուն պէս՝ ծնրադրեն առջեւիս...։

Չէ՛, այն ատեն չատ ըսելիք ունիմ. մտածել որ էն «խլէզին, հիմակ. ստիպուած եմ, «Օրի՞ որդ»... խնդրեմ,... երեւակայեցէք... ի՞նչ կ'ըսէ... ու դեռ ասանկ հազարաւոր դէպքերով խօսիլ, անկիրթ չսեպուելու համար. այն ատեն, տեսնելու եք այն մերժումները, որոնց պիտի ենթարկուին անոնք, զորս հիմակ «թթա»ով կ'օրակեմ, «դուն չեմանելուն համար»։ դեռ չա՞տ բաներ։

Այս ըսածներս ըլլալու են որ համոզուիմ թէ կը յառաջդիմենք կոր, կեանքը տափակ չէ ու կ'արժէ ապրիլ։ Իրեսու այս ընթացքին մէջ հաւատացէք որ հինցած կօլիկի կապիչներուս չափ կարեւոր սիրեցեալ տար radium, դեկուար օդապարիկին, մամը հարիւր վարսուն քիլոմէթր գացող կառաւարութիւն, եւ Ուսուցչաց Օգնութեան Սնուցիկին։

* *

Կը տեսնեմ որ, Մայիս մէկին վրան գրելու նպատակով ճամբայ ելայ, եւ Ուսուցչաց Օգնութեան Սնուցիկին քով հասայ... սքանչելի քարոզիչ կրնամ ըլլալ եղեր...։ Բայց կը կարծէք որ սովորական օրերէն տարբեր օր մըն է այս օրը, կը սխալիք. ամէն օրուան պէս, սա տարբերութեամբ որ այսօր կաթերը քիչ մը աւելի ջրոտ կ'ըլլան։

Ինչպէս որ ամբողջ տարին եկեղեցի չգացողը Զատկին կ'երթայ, հնավանտի մը աչքին քիչ թէ չատ արժէք ունեցող զգեստ մը հագնողը կաղանդին ու Մարնանդին նոր լաթ կը հագնի, անանկ ալ կեանքին մէջ կաթը բերնէը չդնող մարդը, ու իրենց քովի «վերանկ»էն անդին բաց տեղ չգացողը, այն օրը անպատճառ կաթ պիտի խմէ «էյիր»ին վրայ...

Ու օրվհեաեւ ամէն մարդ իրարու չի նմաներ... դեղիներու քանակութեան տեսակեսալ, ես կուգը լծել կու տամ, ու չունչս թեղրտանէ կ'առնեմ, դուն ժարսկի կ'երթաս, միւսը, իրենց թաղին հարուստին կողմը գտնուող «պօրթան»ը, անդիինը, իրեն ատեր պարտէզը զարդի կարը մը կը փռէ, հանոյքին քովիկը, կաթով սուրճ եփելով, ու սա խեղճակը որ պարտէզ չունի, երթալու ալ ճարը չի կայ, տանը «թէռաս»ը կ'ելլէ. բայց ամէնուն ալ նպատակը մէկ է, կաթ խըմել։

Մանաւանդ մէկը, որ գործնական մարդ է.— ապացոյց՝ հինգ հարիւր ոսկիով աղջիկ առնելուն, կը մտածէ կար եղեր, Մայիս մէկին առաւն կաթ ծախել, փարա վատակելու համար, որովհեաեւ առած դրամմէիրը հատեր է եղեր։

Բայց խնդիր է որ, այն առաւան ծախսածը կա՞թ է թէ ... ջուրով խառնուած քօլա։

Մարդիկ, որ կեանքերնուն մէջ, օր մը օրանց, գաղափարը չեն ունեցած բաց օդին պտտելու, դաշտերուն օդը ծծելու, որովհեաեւ Մայիսի առաւին օրն է, պտոյտի կ'ելլեն, կարեւորութիւն չունի օդին ամպամ ըլլալը, նախորդ օրուան անձրեւելէն գետիններուն խոնաւութիւնը. ասանք նկատի չեն առնուիր. անպատճառ այն օրը առտուն կաթ պիտի խմեն, ու պտոյտի պիտի երթան, թէեւ ուրիշ անգամ, աւելի աղուր օդերու միտքերնէն չանցնիր այդ բանը։

Ահա թէ ինչո՞ւ կ'ըսէի որ չենք յուսալ գտնուեցաւ անոր նկատմամբ,—ա՛յն ատենն որ այս անգամ քիչ մը լուրջ ուրանեղութիւն մը զգացի։ Իրավի հարցուցի թէ մինչեւ ցարդ տարտամօրէն կասկածուած հեռեւանքը արդեւօք ընդհանուր չէ՞ պիտի առաջ գար...։

ԽՈ.

Սեպտեմբերի սկիզբները հին մեռեալ թաղի մը մէջ հանդիպեցայ խիստ չքնաղ Մուսմէի մը՝ որ հիանալի կերպով հագուած էր եւ բոլորովին թարմ կ'երեւար աւերակներու մթին ու անախորժ մակերեսին վրայ։

Նակաղաքիի մէկ ծայրն էր, քաղաքին ամէնէ՛ն հին մասին մէջ։ Այդ կողմը հարիւրամեայ ծառեր կան, Պուտաններու, Ամիտաներու, Պէնդէններու եւ Բուռնոնոներու դարուրար մեհեաններ՝ բարձր ու վեհաշուք տեսքով. կրանիթէ հրէշներ նստած են լուին գաւիթներուն մէջ՝ ուր խոսք կը բուսնի մայթերուն մէջեւ։ Այս տամի թաղին մէջէն կ'անցնի նեղ եւ խոր հեղեղատ մը, որուն վրայ կամարաձեւ կամրջակներ ձգուած են կրանիթէ մամուռակեր եզրաքարերով։ Բոլոր հոն գտնուած բաները կը ներդաշնակին եւ ալանդակորէն կը ծամածռին ճարտնական է՛ն հին նկարներուն մէջ տեսնուածներուն նման։

Կէսօրուան կիզիչ ժամուն կ'անցնէի անկէց եւ ուրիշ մէկը չէի տեսներ,— եթէ ալ՝ կառաուններու մէջ, բաց ձգուած պատուհաններէն կ'ընդնշմարէի քանի մը ցանցառ քուրմեր, սրբավայրին ու չիրմներուն պահապանները, որոնք հոս ու հոն տարածուած կը հանգչէին գիշերային չղարշացներու ներքեւ։

Ցանկարծ աչքս դպաւ այդ փոքրիկ մաւսմէն, ինձմէ քիչ մը հեռու, գարշագոյն մամուռներով ծածկուած այն կամրջակներէն մէկուն վրայ, բաց արեւէն հոսակ լուսաշող։ որ կանգնած էր հոն այն չլաց-ուցիչ լաւերժահարսներուն դիրքովը, որոնք կը տեսնուին սեւ ու մթին մեհեանի մը հեռանկար պատկերին խորութեան մէջ։ Մէկ ձեռքովը հանգրիւնած էր իր շրջազգեստը, զոր մարմնին կը փակցնէր սրունգներուն վարի կողմէն աւելի ճկուն ու բարեձեւ երեւոյթ մը առնելու համար։

Իր բազմաձալ կլոր հասնոցը, թափանցիկութեամբ լուսաւորուած, սեւաթիր կարմիր ու կապոյտ լուսապակի մը կը ձեւացնէր իր փոքր ու տարօրինակ գլուխն բոլորտիքը, եւ այդ կամարային քարերուն վրայ բուսած վարդապտղի մը անոր շուրջը կը տարածէր իր ծաղկած ճիւղերը՝ որոնք նոյնպէս լուսաշող էին։ Այդ դեռատի աղջկան ու այդ ծաղկած դաշտիին եւեն ամէն ինչ մըթութեան մէջ կը մնար։

Կապոյտ ու կարմիր գեղեցիկ հովանոցին վրայ սպիտակ խոշոր տառեր կը կազմէին սա արձանագրութիւնը՝ որուն մուսմէներու համար գործածական ըլլալը կանխու իմացած էի. «ո՛վ ամպեր, կա՛նգ առէք իր անցքը դիտելու համար։» Եւ արդարեւ կ'արժէր կանգ առնել այս չքնաղ օրիորդին համար՝ որ ա՛յնքան իսկական ճարտնականութիւնը մը կ'ունենար իր վրայ։

(Շարունակելի)

—(39)—

"ԱՐԵՒԵԼՔ,,ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՏԻԿԻՆ ՔՐԻԶԱՆԹԷՄ

Հեղինակ — Թարգմանիչ
ԲԻԷՐ ԼՈՒԹԻ — Տ. Ս. ԵԱԼՃԵԱՆ

Խ.

Իրենց մեծ տաճարին մէջ խիստ հանդիսաւոր արարողութիւն մը ունին, որուն հրաւիրուած ենք հիմա։ Հնչեակներու ձայնով կուգաքերու առջեւ կը ներկայանան 20-30ի չափ խիստ չքեղ կերպով զգեստաւորուած քուրմեր, ու կը սկսին ծնրադրութիւններ, ծափահարութիւններ եւ այնպիսի՛ ճարտար երգեցողութիւններ ընել՝ որոնք խորհրդաւոր քարտիւլի մը ձեւերուն կը նմանին։

Է՜հ, ի զո՛ւր սրբավայրը մթին եւ անհուն է, ի զո՛ւր կուռքերը հոյակապ ու ահաւոր են... այս ճարանի մէջ իրենց մեծութեան երեւոյթի մը կը հասնին միայն. անդրդմանելի գեղեցիկութիւն մը, խնդալու մարմար մը կայ ամէն բանի խորը։

Ու յետոյ, պաշտամունքին ներկայ եղողները կը խանգարեն երկիւղած մուամփփումը, անոնց մէջ ծանօթներ ա կը գտնենք. երբեմն զոքանչս կամ քեռիներս մը,— կամ յանձապակի վաճառականուհին, որմէ անօթ մը գնեցինք երէկ։ Խիստ ընտրելի մուսմէներ, կապկադէմ պառաւներ՝ որոնք ներս կը մտնեն իլենց ծխաւուփովը, նեղչուն հովանոցովը, սուր ճիչերով ու խնարհութիւններովը։ Կը շառաչսանն, իրար կը շնորհաւորեն, կ'ասասանեն ու չատ դժուարութիւն կը կրեն իրենց լրջութիւնը պահելու համար։

Խ.

Քրիզանթէմ առաջին անգամ ըլլալով այսօր նաւ եկաւ դիս տեսնելու, հակոզութեամբ մատամ Բռիւնի եւ ընկերացած ամէնէն պզտիկ քեռիս, Օր. Լաբը մեծութեան երեւոյթի մը կը հասնի

Միջեռնակը՝ գորնան աւետաբեր այս թռչնակը՝ ընութեան վերադարձնումէն կարտուն, չառնց հրաւէր ու կոչ ըսուած իրենները՝ իր զարթնումներով զբաղած՝ ա՛լ հասած է լրիւ կատարին՝ իր գերանուրը եւ ըղձանուշ հնչուանքին։

* * *

Վերանորոգ Մայր-Ռուսիան սիրամարգին պերճանքէն ու ազնուէն կարծես թեւադիր՝ լուսազարդ կոմարին ու արեւին գալ չորին տակ մարդին ու մարմանդին ալ՝ անշամանդաղ, խաղաղ պերիմացումը տուած է իր կանանչխառ թաւուտքովը ցելուն։

Մարի, ման եկաւ պահ մը սա՝ պարտիզակը բուրմնաւէտ, ուր գունագեղ ծաղիկներ բարձրաղէշ ու լայնծիլ, հուսա՝, հունա՝ ցրցքուած են անկաչկանդ, մթնոլորան ալ խնկաս, մկնտ թոյր ու բոյրով տուցան։

Մեկակ ու մանիշակ, անթառամ ու չանքրամ, լամմիկ ու նարկիզ եւ ռեհան ու շուշան, այս խառուտիկ ու խորտիկ ծաղիկները հոլ ի հոլ, բասարգեղ, երինագոյն եւ գոգդես միաձոյլ, միահամուռ ծաղիկասակ փունջեր կը հիւսեն չէնշող մարդուն նուէր։ հապա՝ սա՝ կարմիր վարդը նախշուն, որ գարունին համն ու հոտն է իրապէս։ մայիսին ալ՝ ոն ու պղպեղը, ծաղիկներուն դիցուհին, սիրականին ալ վերջին զարդը միտապէս։

* * *

Սիրուն պղտիկնե՛ր, գարունին սա՝ կանգնքտ ամուն, մայիսին դուրս ելէք սա՝ բաց օդին։ մե՛ղք էք, մեղք։... թռղէք պահ մը մանրէնակ վարժոցը ու քիչիկ մըն ալ չնչեցէք սա՝ խնկաքնակ ծաղկոցը, ուր ձեզի համար պատրաստ կան նոր մաքուր օդով թոյի եւ կրով։

Անմեղ մանո՛ւկ, օգտուէ՛, տարիքը թող չփախի ի զուր։ իրաւ, կեանքդ արդի՛ թէեւ հանգոյն գարնան կեանքի, սակայն քուկդ անդարձ է լուէա, իսկ ան՝ հակադարձօրէն մշտադարձ է տեւականօրէն։

Ծաղիկներու քրմուհի, վարդին վարդագոյն սէրը ունեցիր, ազնիւ տղա՛յ, սրտիդ խորքին մէջ, մտաղաչ ու թարմ հոգիդ ա՛լ սիրազեղուն՝ անոր անուշ բուրմունքներովն օծուն։

Ուրեմն, ինչպէս որ դպրոցը հոգիի ու մաքի յարատեւն նրբացնու իր միակ ազդակը կը նկատուի, անանկ ալ, մայիսը, ամիսներուն այդ մշտադալար սիմբոլը տուզին, մարդուս, ի մասնաւորի մանկան գիշերքական կազմին ոյժն ու բոյժը կը տեսալի չառ բնականօրէն։

Ասաքարար

Զ. ԿԻՆՃԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՔՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ռուսերուն ծրագիրը։— Պատերազմին տեւողութիւնը։—Ռուս սպայակոյտին կարծիքը։—Մանչուրիոյ երկաթուղին։— Քանդման ծրագիրը։

Բարիզ, 10 մայիս։— Թան հետեւեալը կը դրէ պատերազմի ընդհանուր կացութեան վրայ։- «Մնալու ճակատամարտէն ի վեր լուրերը այնքան նպատաւոր չեն թւսար Ռուսերուն վրայ։ Զարմանալու բան մը չկայ, բայց միանգամայն պէտք չէ հաստատել թէ ատով զինուորական կացութիւնը փոխուած ըլլայ։ Ինչ որ այսօր ճշմարիտ է, երկու ամիս առաջ ալ ճշմարիտ էր։ այնինչ Ռուսերուն համար աւելի աղէկ էր իրենց մարտանակերով պատերազմել, Բարթ-Արթուրը ու Մանչուրիոյ հարաւային կողմը լքանել եւ Խարպինի մէջ ապաստանել Ճաքոններուն ընդհարումին։ Ամենակ քանի մը գլխաւոր պատերու եւ կռիւի է նոյն իսկ Բարտարթքին զօրավարին կարծիքն էր։ Սակայն բարեկամներէն է որ մարդ կը մնաւուր։ Արդ, Ռուսիոյ բարեկամները այն ատեն հաստատել կու տային թէ ատիկա անգլիական կարծիք մը է։ Նաեւ վասնզը ցոյց տուողներուն կ'ըսէին թէ ատիկա ալ բրիտանական հնարք մըն է։ կարծիքները մոլորած էին ոչ միայն Ռուսիոյ, այլ ամբողջ Եւրոպայի մէջ, այդ անպատեհ լաւատեսութեան հետեւանքով։ Հիմակ ալ ուրիշ ծայրայեղութեան մը կ'երթան։ Որովհետեւ Ռուսերը դէպ ի հիւսիս կը քաշուին, կը կարծեն թէ պատերազմին յաջողութիւնը վատ գտած է, սակայն այնպէս չէ։ Ռուսերը, պարզանեալ ճնշման տակ, հիմա կ'ընեն ինչ որ ինքնաբերաբար պէտք էր ընել երկու ամիս առաջ։ Զսպանակ մը որքան չատ ճնշուի, անոր թուլացումը աւելի բուռն կ'ըլլայ։ Բուրբաքքինին նահանջումը եւ համախմբումը ոչէտ մը չեն։ Իրաւ է որ այդ նահանջը ազդեցութեան նուազում մը առաջ կը բերէ եւ Բորթ-Արթուրի մէջ քանի հազար հոգիի պաշարուելուն պատճառ կ'ըլլայ։ Անշուշտ տարբերութիւն մը կայ այդ բանաբզօսիկ լքումին եւ ապատ լքումին միջեւ, որ կարելի էր երկու ամիս առաջ, սակայն վերջաւորութեանը ապատանք։ Ոչ ոք կրնայ մերժել իր սքանչացումը Ճաքոններուն քաջութեանը գործունէութեանը համար։ Պատերազմին սկիզբները անմասութեամբ վարկաբեկ ըրին զանոնք։ Ճաքոններն ամէնէն լաւագոյն եղանակով պատասխանեցին իրենց քաջագործութիւններովը եւ կարողութիւններով։ Ռուսերէն ալ սակայն դիւցազնութեան կղզմէ Ճաքոններէն ետ չեն մնար։ Իրենց համար եւ իրենց ետին ունին երկու առաջին դասնակիցներ. միլոցը եւ ժամանակը։ Պատերազմը ամէնէն քիչ երկու տարի պիտի տեւէ։ Անոր մէկ դրուագը միայն տեսանք. հանդարտութեամբ պէտք է դատել եւ սպասել։ Ցամաքային գործողութեանց վերաբերեալ ծանրակշիռ խնդիրը այն է թէ Ռուսիա պիտի կրնա՞յ իր բանակը սնուցանել, երբ բոլորովին համախմբուի Մանչուրիոյ մէջ։ Այդ հարցումին ժամանակ մը եռաքը միայն կարելի է պատասխանել։ Նաւային կացութիւնը միայն ծանրապէս վտանգուած կ'երեւայ, վասն զի Բորթ-Արթուրի նաւատորմը թշնամութեանց սկիզբէն չպատերազմեցաւ։ Հան ալ Ռուսերը լաւագոյն միջոցներ ունին իրենց ետին։ Ռուսերուն սխալը շատ ուշի պիտի նսի իրենց, սակայն չենք կրնար ըսել թէ այդ սխալը կարող պիտի չըլլան դարմանել ժամանակին հետեւ. իրենց զօրութեամբը։»

— Ռուսիոյ պաշտօնական շրջանակներուն մէջ չեն աշխատիր նուազեցնել կարեւորութիւնը այն առաւելութեանց զոր Ճաքոնները ձեռք բերին Լիաօ-Թունկ թերակղզին գրաւելով եւ Եալուէն անդին յառաջանալով, բայց կը յայտարարեն թէ Զասուլիչ զօրավարին յանդուգն ընդդիմութիւնը եթէ եղած չըլլար, Բուրբաքքին զօրավարին բանակին նահանջը եւ յետոյ իր պաշտպանութեան կանոնաւոր գիծին վրայ համախմբումը լաւ ռազմագիտութիւն մը պիտի նկատուէր։ Ռուսիոյ ընդհանուր սպայակոյտին մէջ ամէնէն աւելի սիրող գաղափարը այն է թէ վերջին օրերու դէպքերը սա պարագան կը հաստատեն թէ պատերազմը երկար պիտի ըլլայ ու կատաղի։ Հիմա կ'ըսուի թէ հիմ դարիւր հազար զինուոր պէտք էին հարաւային Մանչուրիան պաշտպանելու համար, եւ թէ ասոյդ կ'երեւայ որ Բուրբաքքին զօրավարը երկու հարիւր հազար զինուոր միայն ունի Խարպինի հարաւային կողմը։ Բուրբաքքին զօրավարը որոշած է գործադրել պատերազմին սկիզբէն իր պատրաստած ծրագիրը՝ այսինքն Ճաքոնները քաշել Մանչուրիոյ գիծին մէջ, մինչեւ որ Ռուսերը բաւական զօրաւոր ըլլան յարձակումի ձեռնարկելու։ Լիաօ-Եանկի դիրքին պահուելը պարագաներէն կախում պիտի ունենայ։ Ռուսերը կը գրաւեն անցքը Մուս-Թիէն-Լինկի որ նոյն տեղին չրջականերուն կը տիրէ արեւելեան կողմէն, բայց այնպէս կը նկատուի թէ իրենց դիրքը անապատպանելի պիտի ըլլայ, եթէ Ճաքոնները յաջողին աւելի բազմաթիւ զինուորներ բերել հիւսիսային ճամբէն՝ Մուքդենի կողմէն։ Մինչեւ Խարպին վերջնական նահանջ մըն ալ կարելիութեան սահմանին մէջ կը գտնուի։

— Բուրբաքքին զօրավարին մէկ հեռագիրը գաղափար մը կուտայ թէ Ճաքոնները ինչպէս կազմակերպած են Մանչուրիոյ երկաթուղին քանդելու գործը։ Ճաքոնցի հաղարապետ մը ու հարիւրապետ մը, որոնք վերջերս գերի ինկած են Ռուսերուն ձեռքը, յայտարարեր են թէ Ճաքոնի ընդհանուր սպայակոյտն հարիւրապետներ եւ երեք հարիւր զինուորներ պատերազմի սկիզբէն ի վեր Բէքինէն մեկնած են այդ նպատակով։ Անոնց ամէնէն աւելի հանրել ուզած կէտը այն է ուր երկաթուղին Նոնէ գետակը կ'անցնի, բայց եթէ հոն չհանին, պաշտօն ունին քանդել երկաթուղին, ուր որ կարենան։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Բուրբաքքին զօրավարը նոր զինուորներ կ'ուզէ։— Խարբովի եւ ուրիշ քաղաքներու պատերուն վրայ կարմիր ծանուցումներ փակցուած են՝ զէնքի տակ կոչելով արբոմարդերի բոլոր պահեստները։ Խիլքով իշխանը, ճամբաներու եւ հաղորդակցութեանց նախարարը, քանի մը զրահապատ կառախումբեր կը պատրաստէ փութով՝ նման անոնց զոր Անգլիացիները գործածեցին Թրանսվալի պատերազմին ատեն։ Խիլքով իշխանը իր հնարած կարգը կատարելագործումները աւելցուցանոնց վրայ։

— Կայս. Ուքազ մը պատերազմի արդիւնքով նիւթ կը նկատէ նաեւ բանտարկը։

— Երէկ մեծ խուճապ կար սակարանին մէջ։ Ռուսական հարիւրին չորս տասկասով ռանթը մէկ միւթիւն ալ կորսնցուց։ Փակուեցաւ 89ու կէսի։

Բեդերսպուրկ։— (Մաքենի թղթակցէն)։— Երէկ տեսակցութիւն մը ունեցայ զօրաբաժնի ռուս զօրավարի մը հետ՝ ուսուցիչ զինուորական ճարտարգէտներու վարժարանին։ Այդ զօրավարը համոզուած է որ Բորթ-Արթուր անառիկ է ծովի կողմէ՝ եղերքի մարգոյներուն պատճառաւ որոնց տեղերը շատ լաւ ընտրուած են։ Ցամաքի կողմին համար ալ նոյն զօրավարը կը կարծէ թէ ամրոցները՝ բաւական զօրաւոր, պաշտպանուած են խաչոր թնդանօթներով։ Հաւանական է նաեւ որ արտաքին պաշտպանութեան աշխատութիւնները փութով առաջ տարուած են երեք ամիսէ ի վեր։ Զօրավարը այնպէս կ'ենթադրէ թէ Ճաքոնները Գին-Զիւնէն անդին պիտի չկրնան երթալ, վասն զի այդ տեղը, ուր պարտնոցը խիստ նեղնալով երեք վէրաս լայնութիւն միայն ունի, շատ զօրաւոր պատէշներ շինուած են, որոնք կրնան կեցնել Ճաքոնները։ Միւս կողմէ Ճաքոնները չեն կրնար Բորթ-Արթուրի չատ մօտերը ցամաք ելլել, վասն զի Տալնիի նաւահանգիստին մէջ բազմաթիւ թորփիլներ կան որոնք երթեւեկութիւնը անկարելի ըրած են։ Գալով Լիաօ-Եանկի պաշտպանութեան, շինութիւնները կատարուեցան Վլիլիչ զօրավարին վերատեսչութեանը տակ։ Այդ զօրավարը որ տաղանդաւոր հրատարակչութիւն մը եւ Բուրբաքքին զօրավարին օգնականն է, Ցէնկ-Հոանկ-Զէնկի ուղղութեամբ հաստատուն դիրքեր զօրացուցած է. ատոնք կարեւոր առաւելութիւն մը պիտի ընծայեն Բուրբաքքին զօրավարին։ Պատերազմի դաշտին վրայ զինուորական օդապարիկներ չկան, սակայն Սգրիալով ծովակալը քանի մը հատ կը տանի անոնցմէ։

— Արտաքին գործոց նախարարը ծանոյց կարմիր Խաչի Ընկերութեան թէ Ցիրանայի արտաքին գործոց նախարարը հեռագրած է Թոքիոյի Ֆրանսական դեսպանին՝ խնդրել նոյն քաղաքին օրիորդաց եպիսկոպոս Տ. Ներքոյէ որ Զարին հրամանով կրօնական գիրքեր, պատկերներ եւայլն սայ ռուս գերիներուն։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

Ճաքոնական զորձողութեանց ծրագիրը։— Բորթ-Արթուրի գրաւումը։— Պատարեներու խնդիրը։— Զանազան լուրեր։

Բեդերսպուրկ, 10 մայիս (Նիւ-Եորք-Հերալտի թղթակցէն)։— Հիմա յայտնի կ'ըլլայ թէ Բուրբաքքի եւ Նոյոնտու զօրավարները (այս վերջինը զինուոր ցամաք կը հանէ Եալուի գետաբերանին հարաւային կողմը) իրենց ոյժերը պիտի միացնեն Մուքդենի վրայ քալելու, մինչդեռ Օքսի զօրավարը ամէնէն առաջ իր ուշադրութիւնը պիտի դարձնէ Բորթ-Արթուրի վրայ։ Այս վերջինը բաւական դժուարին գործ մը ունի կատարելիք՝ գրաւելու այն աքանչելի ամրոցները որոնք կը պաշտպանեն այն նեղ հրանդանը, ուրկէ կը մտցուի Բանկի-Թունկի սարաւանդն։ Ելերքին մօտ ջուրերը չատ խորունկ չըլլալով, այդ ամրոցներուն վրայ կարելի չէ եղերքէն յարձակիլ, մինչդեռ Բանկի-Թունկի սարաւանդին վրայ երթեւեկող երկաթուղին թալ պիտի տայ Բորթ-Արթուրի Ռուսերուն, մեծ արագութեամբ փոխադրելի սպառնալիքի տակ գտնուած տեղերը։ Մարտ 10էն մինչեւ վերջին եռեք օրերը Բրունդիսաի մէջ 8,420 եղեր մարթուեցան եւ անոնց միսերը տուփերու մէջ դրուեցան Բորթ-Արթուր ղրկուելու համար։ Ամենէն չանեկան խնդիրն այն է թէ այդ պաշարներէն ո՛րքանը պիտի կրնան մինչեւ Բորթ-Արթուր հասնիլ։

Թոքիօ.— Զինուորական տեղեկագիրներէ կ'երեւայ թէ ճաքոնական զինուորները Լիաօ-Թունկի թերակղզին ցամաք ելլելէ անմիջապէս ետքը, հեծելներու խումբ մը Բու-Լան-Թիէն երթալով երկու հարիւր լիսուն Ռուսեր վաներ է, ուրիշ խումբ մըն ալ եղեր ի վեր գացեր եւ Բի-Ցէ-Ուան գրաւեր է։

Լոնտոն.— Իրիկուան լրագիրները Թոքիոյէն հետեւեալ հեռագիրը կը հրատարակեն.— «Բորթ-Արթուրի նաւահանգիստին մուտքը փակելու համար կատարուած վերջին փորձին մասնակցող հարիւր լիսունրեքը հոգիէն քառասունմէկը միայն ողջ բերուեցան թորփիլանաւերուն կողմէ։ Նաւատորմին գրեթէ բոլոր սպաները եւ նաւազները առաջարկած էին մանել հրձիգ շոգենաւերուն մէջ։ Թոքիոյի լրագիրները կը յայտարարեն թէ Բորթ-Արթուրը ալեւս կարելի չէ ռուսական ստացուածք մը նկատել։ Բու-Լան-Թիէն, ուր ճաքոնական զինուորները հիմա կը գտնուին, կը սարէ Բորթ-Արթուրի եւ Լիաօ-Եանկի հաղորդակցութեան գիծին»։

Թոքիօ.— Ճաքոնները գրաւած ըլլալով Տալնին, պիտի կարեն նոյն քաղաքը Բորթ-Արթուրի միացնող ելեկտրական պատէշը, որուն հետեւանքը պիտի ըլլայ ընդհատումը լուսարձակներու եւայլն, որոնք անհրաժեշտ են Բորթ-Արթուրի պաշտպանութեանը համար։ Կը սպասուի որ Բորթ-Արթուրի վրայ կատարուելիք յարձակումը մեծ կորուստներ պատճառէ Ճաքոններուն։

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ռուսերը կը հեռանան.— Երեսաբուրեն կտրուած.— Կառախումբերու վրայ յարձակում.— Ամերիկեան շահերը.— Աւարգկները.— Լիաօ-Եանկի պաշտպանութիւնը.— Բուրբաքքին զօրավարին պատասխանները։— Ռուս վիրաւորներ։

Զէ-Ֆու, 10 մայիս.— Նիու-Զուանկէն ժամանող ուղեւորներ կ'ըսեն թէ Ռուսերը սկսած են պարպել այդ տեղը։ Ամրոցներուն քանի մը թնդանօթները տարած են. նաեւ բազմաթիւ վագոններ մեկնած են։ Ուղեւորները կ'ըսեն թէ Ճաքոնները երկաթուղին կտրած են, բայց մանրամասն տեղեկութիւն մը չեն կրնար տալ։

Բեդերսպուրկ.— Ցայսմիկ թէ Ռուսերը պիտի քանդեն Նիու-Զուանկը եւ Ին-Բէնն, զոր Ճաքոնները պիտի գրաւեն, գործողութեանց նոր խորհրդներ գտնելով հոն։ Հիմակուհիմա բընակիչները ապահով չեն եւ կը վախնան թէ Ռուսերուն մեկնումէն մինչեւ Ճաքոններուն ժամանումը ուսզակները տապտակութիւններ պիտի գործեն։ Անգլիական եւ ամերիկեան թնդանօթակիրներ ուղուեցան՝ չուռով ղրկուելիք խնդրանքով՝ Ռուսական Սիվուչ թնդանօթակիրը (1100 թոն) պիտի ընկղմեն, որպէս զի Ճաքոններուն ձեռքը չմտնայ։ Այդ վերջիններուն յառաջացումը յաջողեցաւ՝ Ին-Բէնս եւ Բորթ-Արթուրի երկաթուղիին վրայ չորս կամուրջներուն քանդուելէն։

Թոքիօ.— Ին-Բէնս առաջին կէսերէն մէկն է՝ օրուն վրայ մօտերս յարձակում պիտի կատարուի։

Զէ Ֆու.— Երկու կառախումբեր որոնք չաբաթ օրը Նիու-Զուանկէն ճամբայ ելած էին դէպի Բորթ-Արթուր, տարպուեցան վերադառնալ, վասն զի Ճաքոնները կրակ ըրին անոնց վրայ եւ կին մը վիրաւորուեցաւ։ Ճաքոնները երեք կամուրջ քանդեցին Նիու-Զուանկի եւ Բորթ-Արթուրի մէջտեղը։

Ուսուիկիքը.—Նիու-Զուանկէն Ռուսերուն մեկնումէն ետքը մինչեւ որ Ճաքոնները ժամանեն, ասպատակութիւններ կարելի կը նկատուին։ Ոսոի Մ. Նանանդաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ առաջարկեց Ռուզվէլթ նախագահին՝ նորէն մարտանաւ մը ղրկել Նիու-Զուանկ, ամերիկեան շահերը պաշտպանելու եւ կարելի եղածին չափ պահպանելու միւս օտարականները։ Կը կարծուի թէ Անգլիա ծանուցեր է Մ. Նահանդաց որ մէկ նաւի մը առաքումը առաւելութիւն մը պիտի ունենայ՝ այն է թէ թող պիտի չայ որ միակ տէրութեան մը գործունէութիւնը մտահոգութիւն պատճառէ։

Զէ-Ֆու.—Նիու-Զուանկէն ժամանած ուղեւորներ կը պատմեն թէ քաղաքին բնակիչներէն չատերը մեկնած են, մնացողներն ալ մտադրութիւն կը յայտնեն մեկնիլ։ Ամրոցներուն վրայ շարժում չկայ. քանի մը թնդանօթներ միայն մնացած են։ Քաղաքին չուրջը երեք հազար աւազակներ բանակած են եւ ռուս զինուորներուն մեկնումէն կը սպասեն՝ կողոպտելի ձեռնարկելու համար։ Նաեւ բազմաթիւ օտարազգի վարձկաններ կան։ Աւազակները բաւական հոգ կը պատճառեն Ռուսերուն՝ երկաթուղիին վրայ՝ Նիու-Զուանկի եւ Մուքդենի մէջտեղը. անցեալ չաբաթ կամուրջ մը քանդեցին, որպէս զի երկաթուղիին երթեւեկութիւնը չորս օր դադրեցաւ։

Բեդերսպուրկ.—Սպայակոյտը կը հերքէ այն լուրը թէ Վլատիվոսթոք նորէն ռմբակոծուած եւ ռուսական Ռուրիք յածանարակը ընկղմած ըլլայ։ Ճաքոնները գրաւեցին Նիու-Զուանկը եւ երկաթուղիին վրայ չորս կամուրջներ քանդեցին Ժալիքիանի եւ Ին-Բէնսի մէջտեղը։ Առաջինը կայարան մըն է Ին-Բէնսի դիմաց մէկ ճիւղին վրայ։

—Կ'երեւայ թէ Բուրբաքքին զօրավարը որոշած է Լիաօ-Եանկ մնալ, ուր պիտի սպասէ Բուրբաքի զօրավարին յարձակմանը։ Մուքդենի գանուող բոլոր պահեստները Լիաօ-Եանկ բերել տուաւ, կարգ մը զօրագունդերու տեղերը փոխեց եւ իր զինուորները համախմբեց մեծ ընդդիմութեան մը համար, ուրկէ կ'հնարուի թէ ամրոցներ ալ չինել տուած է։ Թուրքէ-Զէնի ճակատամարտին վիրաւորեալները, որոնք Լիաօ-Եանկ ժամանած են, չատով Խարպին կը ղրկուին։

— Ռուսիոյ կայսրը որոշեց անձնապաններու ֆինլանտական զօրագունդերը պատերազմի դաշտը ղրկել։

Լոնտոն։ — Իրիկուան լրագիրները սա հեռագիրները կը հրատարակեն Բեդերսպուրկէն։ — Լիաօ-Եանկէն կը հեռագրեն թէ Բիու-Լիէն-Զէնկի ճակատամարտին մէջ վիրաւորուող Ռուսերուն առաջին մասը Լիաօ-Եանկ ժամաներ է։ Բուրբաքքին զօրավարը այցելելով այդ վիրաւորներուն, պատուանշաններ տուեր է մէկ քանիին։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գերմանիոյ կայսեր որդին Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ։ — Հրացանի բիւն։ — Պայթիկի ճաւասորմը։

Շանկայ, 10 մայիս.— Վիլհելմ կայսեր երրորդ որդին Ալպերթ իշխանը, որ Հերքա մարտանաւով պայտ մը կը կատարէ Ծայրագոյն Արեւելքի ջուրերուն մէջ, Զէմուլբօ ժամաներ է գերման թարփլանաւի մը ուղեկցութեամբ։ Մարդիր է Սէուլ երթալով այցելութիւն տալ Բորէայի կայսեր։ Իշխանը փութաք յայտնեց ճաքոնական բանակին մէջ հետեւելու պատերազմական գործողութեանց, սակայն Վիլհելմ կայսրը արտօնութիւն չտուաւ։ Իշխանը Բէքին երթալով պիտի ներկայանայ Զինու կայսեր։

Բարիզ.— Սէնթ-Լիթիէի զինարանը Լըպէլի երկու հարիւր հազար հրացան չինելու համար յանձնարարութիւն ստացաւ։ Կ'ըսուի թէ այդ հրացանները Ռուսիոյ համար յանձնարարուած են եւ չաբաթը հինգ հարիւր հատ պիտի չինուին։ Զինագործարանը, որուն գործաւորներուն թիւը հիմա պակասած է, այդ կերպով տասնեւութ ամսուան աշխատութիւն պիտի ունենայ։

— Պէլթիկի նաւատորմին պատրաստութիւնը փութով առաջ կը տարուի ոնոր հրամանատարին։ Ռաճէթվէնսքի ծովակալին հսկողութեանը տակ։ Կ'ըսուի թէ այդ նաւատորմը պիտի բաղկանայ ինը զրահաւորէ, տասը յածանարակէ եւ բազմաթիւ թորփիլանաւերէ ու թորփիլանաւերէ։ Ցունիսի սկիզբները կամ յուլիսի վերջերը ճամբայ պիտի ելլէ։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌԱՐԻՋ, 13 մայիս.— Ճաքոնները հետզհետէ աւելի չատ զինուոր ցամաք կը հանեն Մանչուրիա։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռիթէր կը ծանուցանէ թէ Ճաքոնները Բի-Ցէ-Ուօ զինուոր ցամաք հանելու առթիւ, քանի մը ընդհարումներ ունեցեր են Ռուսերուն հետ։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն Ռիթէրի թէ ճաքոնական երրորդ զօրաբանակը, որ առաջին պատերազմական վիճակի մէջ չէ, Վլատիվոսթոք պիտի ղրկուի։ Ուրիշ զօրաբանակ մըն ալ Լիաօ-Թունկի թերակղզին արեւմտեան կողմը ցամաք պիտի ելլէ։

—Մայիս 11ին զինուորական երկու կառախումբեր Բորթ-Արթուր ժամաներ են։ Երկաթուղին բոլորովին նորոգուած է։

ՌԱՐԻՋ.— Հաւանական է որ Բուրբաքքին զօրավարը պիտի աշխատի կտրել Ճաքոններուն գործողութեանց խարիսխը Եալուի վրայ։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Իրքւցքէն կը հեռագրեն թէ Պայքալ լիճին վրայ նաւագնացութիւնները սկսած են։

ՎԻԵՆՆԱ. — Բուրբաքի զօրավարը մեծ զօրաբանակով մը Թաեանկ-Հօ գեղը անցաւ։

ՌԱՐԻՋ.— Հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ բուռն թնդանօթաձգութիւն մը կը լսուի Նիու-Զուանկի հարաւակողմէն։

—Ռուսերը քանդեցին Տալնիի նաւահանգիստին ամբարտակները, որպէս զի Ճաքոնները չկրնան զօրք հանել։

ՌԱՐԻՋ.— Ճաքոնական երկրորդ զօրաբանակը երկու մասի բաժնուած է, որոնց մէկը Հա,-Զէնկի վրայ կը քալէ։ (Մուքդէն գացող երկաթուղիին վրայ) եւ միւսը Սամաքի։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ, 13 մայիս (Պաւսոնական)։ — Բարքէվիչ զօրավարը կը ծանուցանէ թէ չինական աղբիւրէ տրուած տեղեկութիւններու նայելով, Ճաքոնցիները 20,000 զօրք հանած են Լիաօ-Թունկի թերակղզիին մէջ, դաշտային եւ պաշարման թնդանօթներով։ 1500 Ճաքոնցի զօրքեր կը գտնուին Բի-Ցէ-Ուօյի մէջ։ Ամսոյս 9 ին եւ 10 ին Ճաքոնական յառաջապահները գրաւեցին Մուձիաթաբ գիւղը եւ Լի-Ձիա-Թիէնը։ Թշնամի գունդակ մը մտցաւ Վաֆանթիանի, բայց ետ քաշուեցաւ մեր հետազօտիչները տեսնելով։ Թանձի-Ֆիաֆու գիւղը գրաւուած է 1000 Ճաքոններու կողմէ։

— Մուքդէնէն ռուս հեռագրական գործակալութեան կը ծանուցանեն թէ ամսոյս 9 ին Ճաքոնական հինգ ջոկատներ նոր էն մտեցեր են Բալանթիէնի (Բորթ-Արթուր) երկաթուղիի գծին։

— Իբր 10,000 Ճաքոնական զօրքեր 50 թնդանօթներով՝ կը գտնուին Սալիձաբ-Բոնձէի մէջ։

— Ճաքոնցիները ամրութիւններ կը չինեն Բի-Ցէ-Ուօյի մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Բեդերսպուրգէն կը հեռագրեն Ռիթէրի. — Զրոյց կը պտտի թէ Ռուսերը կը քակեն Տալնիի քարուքանները եւ ամբարտակները, դժուարացնելու համար Ճաքոնցիներու զօրահանութիւնը։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Կայս. Ուքազ մը կը հրամայէ 300 միլիոն բուլիի արտաքին փոխառութիւն մը կնքել, 5 տոկոսիւր տոկոսով, եւ 1909ին վճարելի։ Այդ փոխառութիւնը հրապարակ պիտի հանեն Բարիզի Պանքան, Բրէտի Լիտէն եւ Հոթինկէր եւ Ընկ. բարիզեան սեղանաւորական տունը։

— Դէր-Ժովալ Զանքին՝ Նիքոլա նաւային վարժարանին պետ՝ Սեւ Ծովու ռուսական նաւաբաժնին հրամանատարանանուեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Խորհրդարանին մէջ.— Եվսացոյցին վրայ վիճաբանութիւն.— Պ. Պեպլի բնաղդատութիւնները.— Նախարարապետին պատասխանը։

Պերլին, 10 մայիս.— Խորհրդարանին մէջ եվսացոյցի ծրագրին երրորդ ընթերցման առթիւ ընկերվարական կուսակցութեան պետ Պ. Պեպլ, լանուն ընկերվարականներուն, քննադատեց երկրին ու նախաթրապեսին քաղաքականութիւնը։ «Ժան Պիւլով կոմսին կղզմէ եւսացոյցին քաղաքացիքը կոտորուելէ ետեւ, ըսաւ Պ. Պեպլ, Բարլսրուհէի մէջ ճառ մը խօսեցաւ կայսրը որ քանի մը ակնարկութիւններ կը պարունակէր Գերմանիոյ կացութեան նկատմամբ՝ ուրիշ աէրութեանց հանդէպ։ Այդ ճառը ուշադրութիւն գրաւեց թէ՛ երկրին մէջ եւ թէ երկրէն դուրս։ Հետեւցուեցաւ թէ մեր դիրքը Ծրանսայի հանդէպ փոխուած էր քիչ մը։ Այսպէս բոլոր կուսակցութեանց լրագիրները միեւնոյն մեկնութիւնը տուին ոնոր, ցոյց տալու համար թէ Գերմանիա կղզիացած է։ Ասիկա ապացուցուած է Իտալիոյ մէջ Պ. Լուպէի եղած ընդունելութեամբ։ Իտալացի ժողովրդեան տարածութիւնները չատ աւելի նպաստաւոր են Ծրանսայի քան թէ Գերմանիոյ։ Անձնապէս սա ապաւորութիւնը կրած եմ թէ օտար մեծ ազգերու դժգոհութիւնը Գերմանիոյ դէմ՝ ամման մէջ է. ուրիշ ապացոյց մըն ալ սա է թէ Մեծն Ծրէսէրիքի արքանը կը մնայ Մ. Նահանգաց մէկ անկիւնը, առանց բացուելու։ Եթէ երբեք մեզի անպատասխան եղող մաքի այս վիճակին պատճառը հարցուի, իբր պատասխան կ'ըսեն թէ Գերմանիա ուրիշ ժողովուրդներու նախանձը կը դրդռէ, տիեզերական հրապարակին վրայ գրաւած իր զօրաւոր դիրքով։ Կը խոստովանիմ Գերմանիոյ զօրութիւնը՝ այդ կուսակցութեան վրայ։ Բայց ա՛յլ թէ նախանձը, այլ Գերմանիոյ ծովային եւ ցամաքային սպառազինութիւններն են որ ուրիշ ժողովուրդներու տարբերութիւնները կ'գրգռեն մեր դէմ, քանի որ այդ սպառազինութիւնները նմանօրինակ ջանքերու եւ զոհողութեանց հարկադրած են օտար ազգերը։» Պ. Պեպլ Մայրագոյն Արեւելքի պատերազմին վրայ խօսելով, յարեց. «Բեդրոպաւլովսքի ազէտին առթիւ Բերդրպուրգ ուղղուած հեռագիրը կ'ըսէր թէ Ռուսիոյ սուզը Գերմանիոյ ալ սուզն է։ Սակայն այդ հեռագիրը բնաւ չի համապատասխաներ գերման ազգին ըզգացումներուն, որ աւելի համակրութիւն կը զգայ Ճաքոնի նկատմամբ։» Բանախօսը ի վերջոյ ըսաւ թէ Գերմանիա պէտք չէ խանգնի ռուսական պատերազմին խիստ չեզոքութիւն մը պահելով։ Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմսը պատասխանելով ցաւ յայտնեց գերման թերթերուն մէջ հրատարակուած քննադատութեանց համար՝ դրացի ու բարեկամ երկրի մը դէմ։ Պ. Պեպլի յարձակումներն իսկ Ռուսիոյ դէմ՝ խիստ ու ուղղամիտ չէ զգուշութեամբ ցաւալի չեղածմը է, եւ թէ ինք նախաթրապեսը, իբր պատասխանատու նախարար, չի կրնար համակարծիք գտնուիլ այդ օրինակ հայեցակէտի մը։ Ժան Պիւլով կոմսը յարեց. «Պ. Պեպլի իսօքին նայելով, Գերմանիա հակակրութեան, աւելորդանու նախանձու առարկայ դարձած է։ Նախ չեմ կարծեր որ այդ հակակրութիւնը Պ. Պեպլի ըսածին չափ մեծ ըլլայ։ Եթէ այդպէս ալ ըլլար, մեզի համար չարժառիթ մը պիտի ըլլար ամենապատասխանատուութեան առջեւ պատասխանելու, որովհետեւ ուրիշ մեկոց մէջ չէ գտնուած դեռ առելութիւնը եւ նախանձը զինուածի ընելու համար, եթէ պատերը լաւ վիճակի մէջ պահէ։ Մեր դէմ անուղղուած առելութիւնն ու նախանձը անիրաւ են։ Քանի որ երեսնը, չորս տարի է ի վեր դերազանցապէս խաղաղասիրական քաղաքականութեան մը կը հետեւինք։»

ԱՆԳԼԻԱ

Խորհրդարանին մէջ.— Լորտ Բերսիի յայտարարութիւնը։— Ռազմափորձեր։

Լոնտոն, 10 մայիս.— Արտաքին գործոց խորհրդական լորտ Բերսի, երէկ, Երեսփ. Ժողովին մէջ յայտարարեց թէ Բաւիկի դէմ կատարուած պատերազմական գործողութիւնները պատրաստուած էին անգլիական ու իտալական կառավարութեանց կողմէ որոշուած ծրագրիմը համաձայն։

—Էքսուրտ Թագաւորը, երէկ, ամբողջ օրը անցուց Օլբրյոնթի մէջ, ուր նոր գտնուելիս առաջին զօրաբանակին կողմէ կատարուած կարեւոր ռազմափորձերու։ Թագաւորը ինքնաշարժ կառքով հետեւեցաւ ռազմափորձերուն եւ մասնաւորապէս հետաքրքրուեցաւ

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արտաքսումը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը Կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Հոլանտայի դեսպանը եւ առաջին թարգմանը, Աւստրիոյ դեսպանատան գործակատարը, Նորս հիւրեր եւ դեսպանատան առաջին թարգմանը, Իտալիոյ դեսպանատան գործակատարը, երկու սպաներ, զինուորական կցորդը ու առաջին թարգման, Սեւ Լերան դեսպանատան գործակատարը ու Սեւ Լերան ծխախտի Ռեժիի անօրէն Պ. Վէլէպ, Անգլիոյ դեսպանատան առաջին թարգմանը ու կինը եւ զինուորական կցորդը, Գերմանիայի դեսպանատան երկրորդ թարգմանը ու երեք հիւրեր, Պուլկարիոյ գործակատարը, Սկիւպի պուլկարական առեւտրական ներկայացուցիչը, Ֆերիանոնտ իշխանին բժիշկը ու գործակատարութեան առաջին թարգմանը, Ռէժիի ընդհանուր անօրէն Պ. Ռամպէր, որդին ու եղբայրը, Պէլճիքայի դեսպանատան երկրորդ թարգմանը եւ հարիւրէ աւելի օտարազգի հիւրեր։ Ներկաներէն ամենք արտաքսման Իրադեղիմ պէյի եւ սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ Թնդանօթաձայնի համար ալ դիւրութեանց մնասակ մը հաստատուի՝ կայս. անձնական օգտակարին հրամանատար Շաքիր փաշայի վերատեսչութեամբ։ Վեհ. Սուլթանը նաեւ իր կայս. մասնաւոր Արկղէն հազար ոսկի շնորհեց այդ ընտանեկան իրերու առաջին դրամագլուխ։ Թընդանօթաձայնի բոլոր հրամանատարները եւ պաշտօնները այդ առթիւ երախտագիտական ուղերձ մը մատուցին յառաջ կայս. Պոնտիչ։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Ֆիլատէլֆիոյ Բրամը նաւագործարանին մէջ շինուելիք զրահապատ-յածուսրակին երկայնութիւնը պիտի ըլլայ 240 սաժ. պիտի ունենայ երեք ծխնելոյզ, երկու կայմ, 3850 թոնս տարողութիւն, չորս գլանով ու երկին պատուտակով մեքենայ եւ ժամը 24 ծովային մղոն արագութիւն. նաեւ արտաքին ու ներքին ձեւով Մեհիտիէ յածուսրակին նմանը պիտի ըլլայ։ Մեռնգամայն արագահարուած թնդանօթներով եւ թորփիլ արձակելու խողովակներով պիտի սպառազինուի։ Ցածուսրակը Միտիլլի պիտի յանձնուի նաւագործարանին պաշտօնեաներուն կողմէ։ Ցատակաձեւը զոր մատուցած է նոյն նաւագործարանին ներկայացուցիչ Ուիլեէմս զօրավարը, պիտի քննուի ծովային պաշտօնարանին մէջ կողմէսած յանձնաժողովի մը կողմէ։

—Արմաթրանկի նաւագործարանին մէջ շինուած Համիտիէ յածուսրակը ու էրթրոլուլ շոգենաւը, որոնց ճամբայ ելած ըլլալը ծանուցուցինք, երկուշաբթի առաւօտ ճիպուռթեամբ պիտի ժամանեն։ Ասոնց սպաները եւ նաւաստիները քանի մը օրէն Միտիլլի պիտի զրկուին Իզմիր շոգենաւով։

—Մեհիտիէ յածուսրակին մէջ ծառայելիք ամերիկացի Մաք Տոլին անուն ըսպան երեք ամիս պիտի պաշտօնավարէ եւ երկու մեքենավարները, ելեկտրագէտը ու թնդանօթաձիգ սպան՝ ինը ամիս։

—Ծովային նախարարութիւնը որոշեց երկու սպաներ ճէնովա զրկել՝ Անսալտո նաւագործարանին մէջ շինուած երկու Թորփիլլաւաներու փորձերուն ներկայ գտնուելու համար։

ՐՈՒՄԵԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայեց դրամական պարգեւներ եւալն շնորհել Մանաստիրի նահանգին ոստիկան-զինուորներուն, որոնք աւազակներու հետ կատարուած ընդհարումներու ատեն ծառայութիւններ մատուցած են։

— Թիմուր Հիսարի Բրաչվէ գիւղէն քանի մը Պուլկարներ ալ վերադարձած ըլլալով, անոնց մասին հարկ եղած գրծողութիւնները կատարուած են։

— Բարիզի ու Լոնտոնի քանի մը դրամատներու ներկայացուցիչը ազերագիր մը մատուցանելով կայս. կառավարութեան, մենաշնորհ խնդրած է 1300 քիլոմէթր երկայնութեամբ երկաթուղի մը շինելու Ֆիրզովիքէն (Սէլանիկ-Միթրովիցայի գիծին վրայ), մինչեւ Աղրիական ծովին եզերքը՝ օսմանեան ամէնէն վտանգաւոր նաւահանգիստները։ Այդ գիծը զանազան ճիւղեր ալ պիտի ունենայ։ Մատուցեալ ծրագիրը յանձնուեցաւ առեւտրական եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

— Բազրբէի Կալու գիւղին անտառներուն մէջ հանդիպած ուղղակներու եւ կայս. զինուորներու միջեւ ընդհարում մը կատարուելով, ուղղակներէն երկուքը սպանուած են։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՊԱՐՏՔԻ նոր պարտաթղթերուն ապագրութեանը ու հրատարակութեանը հակելու պաշտօն ստացող մարմնը զոր կը կազմեն պետական Խորհուրդին օրէնսդիր ճիւղին դեր-նախագահ Հաճի Աքիֆ փաշա, նոյն ճիւղին անդամ Մուսթաֆա Բէյիմ պէյ, ելմտական Խորհուրդին անդամ Ալի Շեֆիզ պէյ, Մալիեէի ընդհանուր հաշիւներու ճիւղին տեսուչ Զիւհամ պէյ, երկկի Բարիզ ուղեւորեցաւ Արեւելեան ճեպընթացով։ Առանց հետ գացին նաեւ Հաճի Աքիֆ փաշայի որդին՝ Տէրվիշ պէյ եւ Մուսթաֆա Բէյիմ պէյի որդին՝ ձէմիլ պէյ։

ՈՍՄԻԿԱՆ-ՉԻՆՈՒՈՐՆԵՐԸ. — Երզրումի ու Տրապիզոնի նահանգներուն մէջ ալ յանձնաժողովներ կազմուեցան՝ ասոր-կան-զինուորներու գունդերը վերակազմելու համար։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէդիմ պէյ, քարտուղարներէն Սալեհ ու Ֆուատ պէյերը, զինուորական կցորդ գնդապետ Նազիֆ պէյ, եւ Բէյրթի ընդհանուր հիւպատոս Լութֆի պէյ, երեք շաբթի գիշեր, ներկայ գտնուեր են Բէյրթայի պալատան մէջ տրուած պարահանդէսին։

ՊԷԼԿՐԱՏԻ օսմ. դեսպան Ֆէթհի փաշա ապրիլ 28ին Բէյրթ գացեր է արձակուրդով։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Երէկ առաւ. ժամ 2ին մօտ Կ. Պոլսոյ մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեցաւ։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը, Պատրիարքարանի գործակատարին հետ, երէկ, Մեծ-Եպարքոսին եւ դատական ու կրօնական գործոց նախարարին ապարանքները երթալով, տեսակցեցաւ Նոյին Բարձրութեանց հետ։

ՍՐԵՒԵԼԵԱՆ երկաթուղիներու վարչական Խորհուրդը մայիս 10ի (Ն. Տ.) նիստին մէջ նկատողութեան առաւ 1903 տարուան հաշուեցոյցը։ Հասոյթը նախորդ տարուան 295,500 ֆր.ի յաւելումն ալ հաշուելով, 3,872,113 ֆր. աւելի եղած է։ Վարչական Խորհուրդը մայիս 31ին (Ն. Տ) դումարուելիք ընդհանուր ժողովին պիտի առաջարկէ քսան ֆր.ի չափ բաժին տալ. անցեալ տարի տասնվեց ֆր. տրուած էր. նաեւ պիտի առաջարկէ պահեստի դրամագլուխին վրայ աւելցնել 150,000 ֆր. տարեկան վճարումներու համար 124,778 եւ արտասովոր պահեստի դրամագլուխը բարձրացնել 1,113,878էն՝ 1,600,000։ Մնացած 304,262 ֆր.ն ալ նոր հաշուոյն պիտի անցուի։

ԶՐԱՄԲԱՐՆԵՐԸ.— Մահմատիէ ջրամբարը պիտի նորոգուի։

ԲԵՐԱՑԻ Ցունաց Սիլոգոսին կազմակերպած դեղարուեստից ցուցահանդէսը երէկ բացուեցաւ։ Բուսական գեղեցիկ նըկարներ ցուցադրուած են, որոնց մէջ կան կայս. Քիկնապահ Ահմէտ Ալի փաշայի նըկարները, որոնք կը ներկայացնեն Ֆանթէ-նըպլիի անառաը, Էրէնքէօյի մէջ տրա մը եւ Կ. Պոլսոյ շրջակայքը՝ անառա մը։ Ցուցահանդէսին մուտքը ձրի է եւ միայն շաբաթը երկու անգամ մուտք պիտի առնուի։

ՊԱՍԱՐԱՑԻ Նաստրիէ անուն տեղը ապրիլ 22ին քաղերայէ երեք դէպքեր պատահեր են, հետեւեալ օրը եօթը դէպք եւ վեց մահ։

ՊՈՒՐՏՈՒՐԷՆ ապրիլ 23 թուականով կը գրեն թէ Թէֆֆրի կղզիները աղաւնիի հաւկթի խաշրութեամբ կարկտա տեղացեր է։ Անձրեւ ալ տեղալով տասը տարեկան հովիւ մը հեղդղի մը մէջ խեղդուեր է՝ արածած եղերովը։

ՊԻԼԷՃԻԿԻ հրդեհը զոր երէկ ծանուցինք, եօթը հարիւր ոսկի վնաս մը պատճառած է։

ՄՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—Իզմիր կը ծանուցանէ հետեւեալ ոնանկութիւնները.— Բերա Լիմարի փողոց Նիքոլայի արտրթմանը բնակող խաբրամաթի վաճառական Եորկի Իլիաւ Եէնիքէյ, Զարչաշամասէի, Նպարավաճառ Եորգան Աթանասիաս։

ՄԱԽՍՈՒՄԼԷի վարչութեան գործառնութիւնները բարւոքելու համար կազմուած յանձնաժողովը որոշեց շոգենաւ մը վարձել Մուսոնիայի գիծին համար։ Այդ շոգենաւը Պիրէոն կը գտնուի եւ քանի մը օրէն Պոլսոյ նաւահանգիստը պիտի ժամանէ։

ԿԻՐԱԿԻՒ ՀԱՆԳԻՍՏԸ. — Դալաթիոյ նպարավաճառները որոշեցին կիրակի օրերը կէսօրէն ետքը փակել իրենց խանութները, կիրակիի հանգիստին համար։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՑԻՆ ընդհանուր Տնօրէն Պ. Տէֆֆ քանի մը հիւրերով առջի օր այցելեց կայս. Դանձարանը եւ Թափքարանը ու Տոլ /ա Պաղչէի պալատները։

ԵԼԱԿ ՈՒ ԿԵՌԱՍ.— Երէկ Պէյլէրպէյի ու Զէնկէլքէօյի արաբէն հաղար երկու հարիւր հատելակներ տարուեցան Էմին Լօնիւ եւ հասը՝ քսան փարայի ծախուեցան։ Նաեւ Տէյրմէն Տէրէէն երկու հարիւր օխա կեռաս բերուելով օխան եօթը դրուշի ծախուեցաւ։

ՏՐԱԳԻԶՈՆԻ ռուսական հիւպատոս Պ. Պրանա երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՅԻԱՆՍԱՑԻ դեսպան Պ. Բանթան, երէկ, զբօսական պատի համար կղզիները գնաց դեսպանատան պահականաւով։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ մէջ կայս. նաւագործարանը խումբէն հարիւրապետ Նուրի պէյի ընտանիքը սպիտակ պանիր ուտելէ ետքը ամէնքն ալ հիւանդացեր են։ Նուրի պէյի աղան՝ Սկիւտարի թաղապետութեան քարտուղարներէն Ռիմզէտտին էֆ. ամէնէն աւելի կերած ըլլալով, երեք օրէ ի վեր հիւանդ է։

ՀՐԴԵՀԻ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ. — Սկիւտար, Դարամա Ահմէտ Շատէօի, փայտէշէն արճարանի մը վրայի սենեակին, երէկ ժամ 4 ուկէսին հրդեհ ծագեցաւ, սակայն անմիջական օգնութիւններով կարելի եղաւ մարել՝ սենեակին մեծ մասը այրելէ ետքը։

ՏՈՂՄԱ ՊԱՂՉԷԻ մէջ Բէմհաճան Սիբան էֆ ի առաջի գործարանին հրդեհին համար ասիականութեան կողմէ քննութիւն կատարուելով, հաստատեցաւ թէ առաջ եկած է մեքենային կաթսային տակ գտնուած կրակի կայծերէն։ Առաջները ու մեքենաները ապահովագրուած չէին։

ԲԵՐԱՑԻ ՍԻՒՌՔԸ

Պ. Մալէրանի խումբը իր վերջին երեք ներկայացումները պիտի տայ այս գիշեր, վաղը ցորեկ եւ վաղը գիշեր, յառաջիկայ շաբթու Եգիպտոս ուղեւորելու համար։ Այս երեք ներկայացումներն ալ տեղի պիտի ունենան հետաքրքրաշարժ յայտագրի մը համաձայն եւ մասնակցութեամբ խումբին բոլոր արուեստագէտներուն եւ արուեստագիտուհիներուն, որոնք կ'ուզեն փայլուն կերպով վերջացնել իրենց ներկայացմանց շարքը Բերայի մէջ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Հալրապետը յառաջ կոնդակով մը Մայր Աթոռի կրօնաթերթին խմբագիր կարգած է Տ. Եղիշէ Վ.-դ. Մուրատեանը։ Նոյնպէս Հայրապետական կոնդակով Մայր Աթոռի Տպարանի տեսուչ կարգած է Ս. Էջմիածնի միաբան Տ. Մամբրէ Վրդ.ը։

— Ռուսն ժողովը հրաւիրուած է նիստ գումարել յառաջիկայ շաբաթուան, Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ։ Նոյնպէս Կրօնական ժողովը եւ Նպատակ Ցանձնաժողովը հրաւիրուած են երեքշաբթի օրը։

—Կիլիկիոյ Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսը Պատրիարքարան ուղղած վերջին նամակի մը մէջ իր Վիճակին հոգեւոր գործոց վրայ տեղեկութիւններ տալէ վերջ, կը հաղորդէ թէ Անթիաթի եւ Մարաշի կողմերը եկեղեցական հովուութիւնը աւելի ուշադրութեան եւ խնամքի կը կարօտի, որովհետեւ օտար քարոզիչներ թէ՛ դաւանական եւ թէ՛ կրթական ձեւի տակ կը գործեն եւ այս պարագային վրայ Պատրիարքարանի ալ ուշադրութիւնը հրաւիրելով, կ'ըսէ թէ դաւառային կարօտ վարժարանաց կարգին մէջ նպաստներ ընել անհրաժեշտ է նաեւ Կիլիկիոյ Վիճակին մէջ գտնուող վարժարանաց, որպէս զի հայ տղաք օտար վարժարաններ դիմելու հարկին մէջ չի գտնուին։ Այս առթիւ Ն.Ամենապատուութիւնը Պատրիարքարան դրկած է Կիլիկիոյ Վիճակին մէջ գտնուող մէկ քանի առաջնորդներու եւ տեղապահներու պաշտօնագրերուն համար պէտք եղած ծախքը եւ կ'ուզէնք որ Տ. Աբրահամ եպիսկ. պէտք է փութայ իր նոր պաշտօնատեղին։

— Ս. Պատրիարքը քարոզիչներու նոր բաժանում եւ կարգադրութիւն մը ըրած է, որ Կրօն. ժողովոյ վերջին նիստին մէջ խորհրդակցութեան առարկայ եղաւ, առանց սակայն վերջնական կարգադրութեան մը։ Այս ծրագրին համաձայն՝ յաւելեալ թաղեր միանալով մէկ քարոզիչ պէտք է պահեն, որոնք ամամաներ վերճարելով։ Իւրաքանչիւր թաղի Պատրիարքարանի վճարած քանչէլէրի տուրքը հիմ բռնուելով, քարոզչի ամամանի բաշխում մը եղած է, այնպէս որ մինչեւ իսկ Գալաթը, Գարթալ եւ Ալէմտաղի իրենց քարոզիչը պիտի ունենան, միանալով ուրիշ թաղի մը եւ գոնէ ամաման 25 ղրշ. վճարելով քարոզչի համար։ Այս միացեալ թաղերը քանի մը շաբաթը անգամ մը պիտի ընդունին իրենց քարոզչին այցելութիւնը։ Գլխաւոր թաղեր իրենց ուրոյն քարոզիչը պիտի ունենան ինչպէս Բերա եւ Դոլմաբահչէ եւ ամաման պիտի վճարեն 300 ղրշ.։ Օրթագիւղ 100 ղրշ. պիտի վճարէ իր քարոզչին, իսկ Դուրուչէշմէ 150 ղրշ. եւ այլն։

— Տրապիզանի Բաղ. ժողովը իր նախագահ Առաջնորդին, Պապեան Եղնիկ Վրդ.ի կողմէ կնքեալ առաջնորդարանի սենեակը բանալու եւ ժողովին արձանագրութիւնը ստանալու առթիւ, դիտեր է որ այդ արձանագրութեանց մէջ անէջք մը կայ նշանակուած Առաջնորդին կողմէ անհատի մը նկատմամբ, որ Առաջնորդին պաշտօնավարութիւնը քննադատելու յանդգներ է։ Բաղ. ժողովը դիտեր է որ եթէ այդ անէջը անիրաւ ընթացքով ու գործով կանոնական պատասխանատուութիւն կը հրաւիրէ իր վրայ, պէտք էր որ տեղական ժողովներու դիմութեամբ եւ քննութեամբ ընտրող եւ ընտրեալ ըլլալու իրաւունքէն դադրէր եւ կամ Պատրիարքարանի տեղեկագրէր։ Ի՛նչ կը նշանակէ այս աղայական այլ մանաւանդ եկեղեցական հակառակ տարբը։ Խնդիրը տեղեկագրուած ըլլալով Պատրիարքարան, Տ. Եղնիկ Վրդ. պիտի հրաւիրուի բացատրութիւն տալու իր անցեալ պաշտօնավարութեան այս վերջին պարագային վրայ։

—Ռուսական Խորհուրդը գումարուեցաւ երէկ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը, ըստ սովորութեան։ 1. Ս. Պատրիարք Հայրը ազգ. մանկական բարեաց դատարակութեան մասին ի վաղուց հետէ ընծայած հոգածութեամբն անցեալ երկուշաբթի օր այցելած էր Դուրուչէշմէի, Օրթագիւղի եւ Պէշիքթաշի ազգային վարժարանները, եւ իր բարձր գոհունակութիւնը հաղորդած էր Խորհրդոյ, նոյն վարժարանաց մէջ սեռած բարեկարգութեան եւ ուսանողաց ըստ բանականին յառաջդիմութեան համար, ի մասնաւորի ուրախանալով Պէշիկթաշի մանկապարտէզը իր բարեաց եւ նպատակայարմար կազմակերպութեան համար։ Խորհուրդը լսելէ յետոյ այս տեղեկութիւնները իր երախտագիտութիւնը յայտնեց Նորին Սրբազնութեան, որ ամէն առթիւ իր այցելութիւններուն մէջ ուսանողներն ալ հոգածութեան ու քաջալերութեան առարկայ կ'ընէ, մասնէն հեռաքրքրասիրելով վարժարանաց բարւոք ուղղութեամբ եւ ուսանողաց մտաւորական զարգացմամբ։ 2. Ազգ. Հիւանդանոցի հոգաբարձութիւնը յառաջիկայ Համարձման տօնին առթիւ, յորում տեղի կունենայ նաեւ կրկին որբանոց-արհեստանոցի տարեկան հանդէսը, հրաւէր ուղղած էր Խորհրդոյ, ներկայ գտնուիլ տեղն ունենալիք դպրոցական հանդէսին։ Խորհուրդը իր կողմէ պատուիրակ կարգեց Աւետիսեան Բարսեղ, Կարապետեան Ստեփան եւ Կարապետեան Պետրոս էֆ.ները, ներկայ գտնուելու համար նոյն հանդէսին։— 3. Հրանտ էֆ. Խանճեան ասկէ առաջ Խորհրդոյ վաւերացման ներկայացուցած էր իր պատրաստած Ընդհ. Աշխարհագրութեան եւ ի մասնաւորի Օսմ. կայսրութեան աշխարհագրութեան դասագրքի ձեռագիրները։ Նոյն գործերուն վրայ պէտք եղած քննութիւնը կատարուած եւ տարիւնքը տեղեկագրուած ըլլալով, որոշուեցաւ նոյն քննութեան տեղեկագիրը հաղորդել հեղինակին դիտուած մէկ քանի բարեփոխութիւնները լրացնելու եւ յետ անարիկ ներկայացնելու համար Խորհրդոյ ի պատ. ու պաշտօն անօրինութիւն։ — 4. Շրջանաւարանելու հարցաքննութեանց հրատարակչին տրամադրութեանց համաձայն հարցարանները պատրաստած ըլլալով, որոշուեցաւ հաղորդել զանոնք յառաջիկայ շաբթու մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհուրդոց եւ վարժարանաց տնօրէնութեանց։

—Մաղանք Տաքթ. Յովսէփ Տէր-Սահակեանի կնՍ-ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ գրքոյկը որ Մատթէոսեան տպարանէն հրատարակուած սիրուն հատորի մը է եւ կը բովանդակէ գրագէտ բժշկին Առեւելեի ու Մասիսի մէջ հրատարակած բժշկական օգտակար յօդուածներուն ընտրեալ գոյնները։ Դին 5 ղրշ։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Նուիրատուութիւններ յուն. ամսոյ

Պատրիկ էֆ.-Կիւլպէնկեան իր վաղամեռիկ կողակցին Տիկին Վերժինի մահուան տարեդարձին առթիւ ընդհանուր պատարագներ տալուած հոգեհացին համար նուիրած է 260 հատ, 27 քաղ. իւղ, 1210 նարինջ, 60 քաղ. հատ գատայիֆի 130 քաղ. շաքար, 720 հատ կիթ, 76 քաղ. բրինձ։

Գալուստ, Գառնիկ եւ Վահան էֆենտիք Ս. Կիւլպէնկեան իրենց հանգուցեալ հօր Սարգիս էֆ.ի անուան տարեդարձին առթիւ նուիրած են 70 քաղ. շաքարեղէն, 200 նարինջ եւ 300 մանտարին։

Սիվրիհիսարի բարեսէր ժողովրդէն հանգանակեալ ձեռամբ Մէր. Ցակոբ էֆ. Գալուստեանի՝ 439 ղրշ բրդեայ գուլպա, Ռուբէն էֆ. Սելեան 50 օրինակ ծբրագիր կենաց, Տիկին Մարթէն Ցակոբեան 2 կողով շաքարեղէն, 1 ծրար խոտ, Տիկին Մարգարէի Իբրահիմեան 1 ծրար խոտ 1 ծրար ռուս ֆանէլատ, 10 կանգուն լանորգի և 10 կանգուն բրդեայ կերպաս։

Առաքել էֆ. Տեփիկեան 17 քաղ մրգ, Արտաշէս էֆ. Ծիտզիեան՝ 5 ծրար ֆանէլա, Յովհաննէս էֆ. Սարգիսեան ի Նիկոմիդիա՝ 1 քաղէվի (34 քաղ) բրինձ, Սմբատ էֆ. Դաւթեան՝ 26 օրինակ գիրք, Ցարութիւն էֆ. Խաչմէրեան ի Պոլսեքաստր, 30 հատ կօշկի դանակ եւ 2 պչկը, Բարեսէր աղա ձեռամբ Թադէոս պատուելի Կոզկիւրեանի՝ 1 հատ պատի ժամացոյց, միւսիւ Ալիքէա Օլիէր՝ մէկ սընտուկ Գօրաթի գինի, Օր. Նայեմի եւ Պ. Վրթանէս Լ. Դարամաճեան՝ 37 քաղ բրինձ (1 քաղէվի), Գառնիկ էֆ. Ց. Եսայեան իւր կնաբարձիկ եղբօր Վահրամ Կարապետի անուան տարեդարձին առթիւ 10 քաղ բրինձ եւ մէկ սէյնար, Բարեպաշտ ուխտաւոր մը Ս. Ցակոբայ եկեղեցւոյ համար՝ 2 հատ արծրէ աշտանակ, ի Բերա Ցերիտիէ Զապան Օղլու փոռն ատր եւ գործածութեամբ՝ 405 քիլօ հաց նուիրած են։ (Շարունակելի)

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՖՈՆՍԻԱՆԹԻՆՈՒԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԹՈՒՐԻՈ, 13 մայիս.— Ռուբէր կը հեռագրէ թէ ճարտնական թորփիլլաւաներ, երէկ, ընկղմեր է՝ Բէրի ծովածոցին մէջ, Թա-Լիէն-Ուանի ծովածոցին հիւսիսային կողմը, ականներ խարուած պահուն։ Եօթը հոգի մեռեր եւ նոյնքա՝ ալ վիրաւորուեր են։ Առաջին մարտանաւն է զոր Ճարտնները կը կորսնցնեն ներկայ պատերազմին մէջ։

ՍԷՈՒԼ.—Ճարտնական երկրորդ զօրաբանակը, եօթանասուն հազար հոգիէ բաղկացած, մայիս 4ին Զինան-Ցոյէն ճամբայ ելեր է ութսունհինգ փոխադրանաւերով։ Զօրաբաժին մը միայն ցամաք ելեր է Լիաօ-Թանկի Թերակղզին. միւսները Թաքու-Զան ցամաք ելեր են։ Ճարտնները իրենց նաւատորմին գործողութեանց խորհիսը հասատատելով՝ մարքոնց մը կը չենեն եւ նաւահանգիստին մուտքը կը պաշտպանեն ականներով։

—Վլատիվոստոքի ռուսական նաւաբաժինը գրեթէ փակուած է։

ԲԵՌԵՐՍՈՒՐԿ.—Մարքսէնէն կը հեռագրեն հեռագրական ռուս գործակալութեան թէ Ճարտնները նորէն գրաւեր են Բաւ-Լան-Թիէնի կայարանը (Բորթ-Արթամ) եւ թէ Բորթ-Արթարի հետ հաղորդակցութիւնները ընդհատուած են։

—Բիլուէկ զօրավարը կը հեռագրէ թէ բալորովին սխալ են Թերթերու այն լուրերը, որոնց համաձայն Ին-Ռէուն պարպուած եւ երկաթուղին պահպանող ռուս զինուորները ետ կանչուած ըլլան՝ անոնց տեղ Զինացիներ դրուելու համար։

ՄՈՒԿՏԷՆ.—Ճարտնները անցան Թաեանկ-Հոյի գետին վարի մասը։

ՇԱՆ-ՀԱՑ-ՔՈՒԱՆ.— Ռիւթէր կ'ըսէ թէ Լեաօ-Եանկի մէջ ճակատամարտ մը կատարուած ըլլալու լուրը չի հաստատուիր։

ԲԱՐԻԶ.— Առաջին զօրաբանակին հրամանատար ժանրրը զօրավարը անպաշտօն վիճակի ենթարկուեցաւ։

—Վլատիվոստոքի գնդապետը պատերազմական նախարարին դիւանապետ կարգուեցաւ՝ Բէրէզն զօրավարին տեղ։

—Մարշան գնդապետին հրամանը ընդունուեցաւ։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 13 մայիս.— Ռիւթէր կը ծանուցանէ թէ Ճարտնները նորէն Բորթ-Արթարի երկաթուղիին մօտեցած են՝ Բորթ-Ատամի մօտ։

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Նիւ-Զուանկը պարպուած ըլլալու լուրը պաշտօնապէս կը հերքուի։ Ռիւթէրի մէկ հեռագիրը կ'ըսէ թէ հարաւային կողմէն Թնդանօթի ձայներ կը լսուին։

ԲԱՐԻԶ.—Մարշան գնդապետը մերժած ըլլալով Թիէն-Զինի մէջ գաղթային զօրագունդի մը հրամանատարութիւնը, վերջնականապէս հրժարեցաւ։

—Պ. Վալտէք-Ռուսոյի վիճակը ծանրացաւ։ Զարքաքարթի օրը կոկորդէն շատ արիւն հոսեցաւ։

ԴԱԼԱԹԻՈՑ ՍԱԿԱՐԱՆ

Սա՛ռանը այս օրուընէ սկսեալ առաւօտեանները ժամը 3ին պիտի բացուի եւ իրիկուններուն 10.45ին պիտի գոցուի։

ՓԱԿՈՒՄ 30 Ապրիլ

Օսմ. Ֆոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	89	35
Ղմէնէն բարձր գին	»	96	08
Ամէնէն վար գին	»	89	34
Բաւմէլիի երկաթուղի գոց.	ֆր.	120	50
Ամէնէն բարձր գին	»	121	25
Ամէնէն վար գին	»	120	50

ԲԱՑՈՒՄ 1 Մայիս

Օսմ. Ֆոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	89	35
Բաւմէլիի երկաթուղի	ֆր.	120	50
Շերքէթի Խայրիէ		29	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական պանքա		422	—
Տէրբոզ		255	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	55
Թրամվէյ բաժնեթուղթ		5	80
» ժուլիասնս		1	90
» պարտատոմսագիր		490	..
Գարտաֆ Ֆ. Պոլսոյ		506	50
Թրանսվալ		115	—
Գրէտի Ֆոնսիէ Եժիպսէն Ա		282	—
» » » Բ		267	—
Լավրիոն		59	60
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	80
» պարտատոմսագիր	«	525	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	—
Բարիզ » »	ֆր.	99	81 1/2
» » » չէք	»	—	—
Գերմանիոյ Ռայխսմարկ	մարկ.	18	58
Վիէննա չէք	ֆիորինի	21	79

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկնոց	Ղրշ.	87	24
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բոլ Եմբերիալ	»	90	20
Գրքմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	02
Մէճիտիէ	»	—	—
Բուլգարական Ոսկի	Օ. Ո.	8	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 13 Մայիս

Անգլիական Ֆոնսոլիտէ	90	25
Միացեալ պարտք բրց.	81	63
Միացեալ պարտք գոց.	81	75
Օսմանեան Պանքա	13	—
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	44	50
» Մոնոբոլ	45	75
Պուլկարական 1888	91	—
Եժիպտէն իւնիֆիէ	105	—
Տօմինիկ	—	—
Թրանսվալ	4	58
Պտին երկաթուղի	12	50
Փոխանակագիր	25	27 1/2

ԲԱՐԻԶ, 13 Մայիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %	96	80
Միացեալ պարտատոմսագիր բրց. Ղրշ.	82	95
Միացեալ պարտատոմսագիր գոց. »	82	80
Օսմ. Դայ. Պատրա	ֆր. 575	—
Օսմանիէ	» —	—
Բաւմէլի երկաթուղի	» 122	—
Օսմ. մարքասուն	» 440	—
Օսմ Ռէժի	» 364	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	» 498	—
Գրէտի Լիոնէ գուլրոնը կարած	» 1100	—
Իտալիան Ռանթ	» 102	60
Սպանիական արտաքին	» 82	70
Թրանսվալ	» 118	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	» 25	105
Դրամազեղ	» —	—

ՎԻԵՆՆԱ, 13 Մայիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր. 239	50
Բաւմէլի երկաթուղի	» 129	—
Օսմ. Ռէժի	» 335	—

ՊԵՐԼԻՆ, 13 Մայիս

Միացեալ պարտատոմսագիր	ֆր. 81	60
Բաւմէլի երկաթուղի	» 127	50
Անատ. երկթ. պարտատոմսագիր	» 103	70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	» 20	295

ՊՐԻՍԷԼ, 13 Մայիս

Միացեալ պարտք	83	60
Բաւմէլի երկաթուղի	120	75

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԱՄՆԱՐՈՅԻ Լ. ԹԻՐԶԵԱՆ

Բարիզի բժշկական վարժարանէն վկայեալ վիրաբոյժ – ատամնաբոյժ, նախկին պետ Բարիզի բժշկական վարժարանին քլինիքին՝ պարեւ ունի ծանուցանելու իր յաճախորդներուն թէ տեղափոխուած է Բերա, Մեծ փողոց, Բարլման վաճառատան վերի յարկը, Թիւ 9, ուր հիւանդներ կ'ընդունի ժամը 9էն մինչեւ 6 էջս օրէն յետոյ, բացի կիրակի օրերէն։

ՏՈՒՔԹ Թիւլեանն ի դիւրութիւն իր յաճախորդաց, կը ծանուցանէ թէ ամէն օր կէսօրէ վերջ, մինչեւ 9 (Ը. Բ.) կը գտնուի Գիւլիւքեան - Միքաքեան դեղարանը, Պանչիգատաբ, Թիւ 13։ 6—30

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Ս. ԻՋԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԺՔ

396 ՄԵԾ

ՍԱՆԻ ՇՏԵՊՐԱՄ, ԹԱՐԻՋ 1900

Ընկերութիւն Քարմէլ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՆ ԼԸ ՍԻՈՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) *մեծ մատաններէն*

վարուելիոյ կայսերական բժշկական ժողովոյ տարալուծումը

1903 յունուար Շինար այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 չիչ։ Մեր անձնական ընթերցութեամբ, տակառներէն 26 եւ չիչերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ՀՈՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒՍԱՒԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պորտոյ գիտութեանց Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՑՈՆԻ, Համպուրկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԷՆՈՒՌԻ, Ս. Բեդերպուրգի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՌԷԼԻ եւ Օռէնայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԸ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147

Էքիմէքին եւ խցանի բաբախլեներուն դէմ պատճաճելի գործարանին վաճառանիւթ որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՎԱՃԱՌԱՆԻԾ)

Մուրճաւոր Լայֆ Ապահովագրական Ընկ. Նիւ Եորքի

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843 ԻՆ

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՐ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518,483·24 ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանքի զուտակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուրճաւոր Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան գանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաեէթ խանի դէմը, Վօյվոտա խան, Ղալաթիա, Գ. Գոլիս։

579

ԳԼԻՒԱՑԱՒԵՐ ԵՒ ԹԱՐՄԱՑՈՒԹԵԱՆ GUARANA ԿԱՐՄՈ ԵՒ ԸՆԿ. ԴԵՂԱԴՐՈՒ Ի ՓԱՐԻԶ.

Այս բուսային ու բնական փոշին մէկ ծարիզը քիչ մը չաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բուէ ինչիւու համար դլխացաւերը կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։

Կեղրոն, ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղատներները A.

ԳՏ ՏԱՐՈՒՆ ԱՌԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ԱԼԲԱՆ ՏԷ ՄԱՆՔ

TE ROUQUES

RICQLES

ՄԻԱԿ ՀՇՄԱՐԻՏ ԱԼԲԱՆ ՏԷ ՄԱՆՔ

ՈՐ ԵՒԱՐԱԿ ԿԸ ՅԱՂԵՑՆԻ. ԵՒ ՁՈՒՐԸ ԿԸ ՄԱՔՐԻ

ընկրուժ սրտի, գլխու եւ ստամոքսի ցաւերը, ինչպէս նաեւ դժուարամարսութիւնը, եւ բոլորինը.

Ակռաներու եւ ադուզարդի համար օգտակար է. նաեւ համաճարակներու դէմ իբրեւ նախազգուշական միջոց կը ծառայէ։

ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ՌՈՒՔԼԷՍ ԱՆՈՒՆԸ ՊԱՀԱՆՋԵԼ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ

ԱՆԴԱՄ 1900Ի ԹԱՐԻՋԻ ԺԻՒՐԻՒՆ ՍԱՄԷՆ դեղարանեներու մէջ կը ծախսուի

3—36

Ա. ՍԷԿԷՆ (ՊՈՌՏՈ) անդամ ընտիր մարմնին ՀՕՌ-ՔՈՆՔՈՒՌ 1900Ի Բարիզի ազգ. ուսատանդէսին մէջ։

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱ ՆԵՐԿ ՏՈԳԹ ԴԻՉԱՐՏՍԻ ԱՌԱՋԱՎՈՐՈՒՄԸ ԱՆՈՒՇԱՆՈՒՈՒԹԵԱՆՆ ՎԱՆԱՌԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՌՎԱՌԱՆՆԵՐՈՒ ԴԷՄ։

ՄԱՋԵՐՈՒ ՈՒ ՄՕՐՈՒՔԸ ՎԱՅՐԿՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԵՆՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

կը ծախսի բոլոր առաջնակարգ անուշանուոուեանց վանառաններու եւ վառվառանեներու քով։

LE PHENIX AUTRICHIEN

ՖԷՆԻՔՍ ՕՓՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՑՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ

Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Ֆր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Ֆր. Տարեկան ճիւղ 15,264,915 Ֆր.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ, ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Գլխաւոր գործակալները, Կ. Գոլիս, Հաճիօղլոյ խան, 52—56.

Լիազօր Ներկայացուցիչ Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

745

Ծանօթ.—Դուռաներու մէջ լուրջ և գործունեայ գործակալներ կ'ընդունուին։

ՀԱՅԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԽԵՑԾԵԼԱՆ ՀԱՅԳԸ ԷՔՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կորզ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան չնչնու գովեստներ կը կարդացուին Հայգը Էքրէմ խայծղանը օսմ. ու օտար բժիշկներու գնահատանքը եւ առողջապահական Խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ստամոքսի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի մաւ ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հաղի, ընդհատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուններու եւ դեղարաններու մէջ։ Գինն է հինգ դրուշ։

1—80

ՓԻՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻ

Որ ամէնք երկու ամիսը կը բաւին Լիվրբուլի եւ Արեւելեան միջեւ

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Իվերնիա	18900	Մէրսիանիա	7500
Մաքսոնիա	18900	Քանատիանիա	4800
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3225
Լամանիա	12950	Թուլա	2940
Նուիմիտիա	8345	Թիրիա	2930
Ումպրիա	8128	Սիբիրիա	2930
Էթիոպիա	8120	Սամարիա	2350
Սէրվիա	7392	Ալէքսը	218
Ուլտոնիա	7369	Տէրպաչի	16

Շերտուր չոգենաւը. Նաւապետ Ֆիէնքասթ, մայիս 14ին Լիվրբուլէն հոս պիտի ժամանէ ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ. ՃՈՒԼԻ և ՍԻՆԿԷՐ Joly et Seagor

Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

COMPAGNIE DE RUSSIA D'ASSURANCES

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՑՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒՄ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ կեդրոնատեղին, Բեդերպուրգ

Նկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ. ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սեպհական խորտակումներ եւ դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	125,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դատաւորուած ապահովագրին եւ տարբ.	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել,

Կ. Գոլոյ մասնաճիւղին, Ագարեան խան, Վօյվոտա, Ղալաթիա։

Տնօրէն, Կ. Գոլոյ մասնաճիւղին Ա. ՀԻՐՄԻՒԶ 524

COMP... RUSSIA

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Ցուրս

Գ. 27/13 Սեվաստաբոլ ժամը 10ին առտու։ Տարսանեն, Միտիլի, Իզմիր, Փոռ, Թարապլուս-Շամ, Գէրսուն, Նահա, Բոր-Մնայիս, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։

Հ. 29 12 Օտեսա ժամը 10ին առտու։

Շբ. 1/14 Մէրսինէս, Իզմիր, Բիւրէ, Աղեքսանդրիա ժամ. 10ին առտուն։ Ժտեսա ժամը 2ին իրիկուն։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն ԲԱՐԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփխանէ քարափին վրայ։

515 Թ. ՌԸՂՈՒԼ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՔ

Ընդմէջ Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օսեսայի

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Ապանոս	1069	Գոլոս	1497	Կոզոյ	11	Մամա	724	Ռոզարիոս	138
Ատլանտ	3607	Գոնկոս	906	Գրոսոնս	1 95	Մարէնկ	2213	Սայֆո	1113
Անտէլոս	1541	Գոլոսս	895	Լիրոս	775	Մարգէլլ	37 9	[illegible]	1735
Արիոսոս	2277	Դորոս	43 1	Հիտալկ	1581	Միքսամ	35 7	Սիլվիոս	1193
Պասանոս	1822	Տորինոս	9.7	Հի ատ	3 2	Միլ	1 57	Սրբոս	1203
Պորտինոս	1264	Տուրոս	5383	Հորաթիոս	26 0	Մոնդէգէլլ	1 35	Թասոս	1323
Գրավոս	1076	Տլաքոս	1713	Համէրս	595	Մուրա	4 9	Թ. Ուիլիամ	15 6
Պրինոս	841	Տիամոս	5 4	Իակ	2354	Էլոս	1033	Թոր ոս	3327
Ընֆիտոս	448	Էպոս	146	Խոսոն	5 4	Օն ոս	1 0	Թոլ տոս	1470
Գէլոս	1371	Էլտորատոս	1520	Ճանոս	10.0	Օնատաս	4086	Բոնիոս	487
Գուիրս	1337	Էլատոս	84	Քէլսոս	1053	Օլանոս	15 5	Ուրպինոս	2129
Գամէ	1244	Ֆիտոս	914	Քուրինոս	1307	Բոլէրոս	637	Վասոս	1911
Դ զոս	1794	Ֆիլատոս	1828	Տոմնոս	1700	Բոլոս	510	Վոլոս	1289
Զիրա	2729	Ֆլամինկոս	149	Լոս	1083	Բարոնոս	229	Վ. Լիուրն.	2396
Մ սնոս	8 1	Ֆրանցիսքոս	4582	Լ. բանոս	2272	Բրոնոս	1663	Տէտոս	1357
Գլոս	697	Ատ իքոս	306	Լիվոնոս	1843	Բոլոս	1613	Տէրոս	1203
Գոլորատ	4225	Կիկանոս	1143	Լոյէնցոս	3191	Բոմէրոս	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած են

Վասոս չոգենաւը։ Նաւապետ Կրին։

Ակիքոս » » Ուէպսթրը

Գլոս » » Եընկ, մայիս 27 ին

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին։

Ալսոնս չոգենաւը, մայիս 3 ին։

Դիմել առ. Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԵՐԻԶՕՏ

Թիւ 22—24, Ֆիւլիւք Միւսէթ խան, Ղալաթիա 377

COMPAGNIE DE RUSSIA D'ASSURANCES

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող օրգենաւ։

Անունը	Թոնս	Անունը	Թոնս
Բամէրգ	800	Թիպս	2900
Ամոր	3000	Նէգրոիս	2400
Թէյպը	3000	Օսա ոիս	2200
Քեռնորուս	3000	Բէրա	1200
Ֆարոս	2000	Սֆինքս	2000
Ամանի	3100	Կասպրնի	1500
Մասիոս	2500	Թիպէտ	1400

Դիմել առ. Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕՒ եւ ԸՆԿ.

Ուիթալ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.

191 31 Ճէյմս Սգրիդ Լիվբրուլ

Աւոնծատէս ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

"ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԹԵՐԹՈՆԸ (63)

ԲՒԼՐ ՏԷ ՔՈՒՐՍԷԼ

Բարիզի Գործակորուհիները

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԱՌՈՒՍՏԻՆ ՄԱՍ

ԺԱ.

ԹՇՆԱՄՈՒՀԻՆ

—Զայն գտնելու գործը վրս կ'առնեմ, ըսաւ յաղթանդամ վաճառականը, որուն այտերուն խնձորինները այնքան բացակայած էին որ վախ կ'ազդէին կաթուածահար ըլլալուն։

Կեղծաւոր կինը մրմնջեց.

—Սակայն, կեանքս խարտակուած պիտի ըլլայ այսուհետեւ։

—Ծակտին չէս հրամայիր անկէ։

—Ներողութիւն կը խնդրեմ այդ սրիկայութեանս համար... Փորձեցի արիաբերա ըլլալ, ինձի հետ այնքան անարժանապատիւ վարուող մարդը արհամարհել, բայց ընդհանուր զգացի թէ չէի կրնար ընել այդ բանը։

—Մինչ կը սիրեմ զայն։

—Սիմոնի դլուխը ծռեց ու հառաչեցին ըսաւ.

—Այո՛... Աւելի հոմար է որ չեմ ուզեր փոխադարձ վրիժառութեան դիմել... Ահ, հիմա ինչ պիտի ըլլայ իմ վիճակս...

Վաճառականը պատասխանեց վճռական շեշտով...

—Բաւ տգեղութիւնդ ձեռք պիտի ձգես... Ամուսնական յարկէն հեռացած է... Ամէն իրաւունք քու կողմդ է... Օրինական արարք մը ուրիշ օրինական արարքով մը պիտի լուծուի... կեանքը ասանկ է... Ամուսնութիւնն ալ տարբեր բան մը չէ։

—Սեռոյ, ըսաւ Սիմոնի հեծեծագին։

—Այն կիներուն պէս պիտի ընես, որոնք քու կացութեանդ մէջ կը գտնուին, աղջիկս... պիտի մխիթարուիս։

—Ոչ։

—Պիտի մոռնա՞ս զայն։

—Երբեք։

—Ցաւդան ազդեցութեան տակ կ'ըսուին տառեկ խօսքեր, բայց բարեբախտաբար, մարդ չտեսով կը փոխէ իր կարծիքը... Թէպէ պէս գեղանի ու քու տարիքդ ունեցող կին մը իրաւունք չունի յաւիտենական յուսահատութեան մը մէջ թաղուելու...

—Այնչ ինչ լմնցած է ինձի համար։

—Թա՛, թա՛, թա՛... Նոյնն կ'ամուսնանաս... Ու, առաջին փորձառութենէ մը հրահանգուած, պիտի ջանանք լաւագոյնը ընտրելու։

Տընի Պուրկէօղլ ճշմարտապէս դառնացած էր, իր փեսին բանած ընթացքին համար... Անտարակոյս, իր աղջկան կողմէ ցոյց տրուած դառն վիշտը իրեն ալ խոր յուզում կը պատճառէր... բայց ինչ որ կ'ուզեցնէր իր կատաղութիւնը, այդ խղճան առաջ բերելիք հետեւանքներու բացարշ հեռապատկերն էր։

Շամբանեի վաճառականը նրբամտութենէ զուրկ չէր։ Ինչպէսին կը խոստովանէր թէ բարձր դասակարգին մէջ ընդունուած էր շնորհիւ իր փեսին։ Ու հիմա կը կռահէր թէ իր առն դէմ ուրը, պահ մը բացուած, ամբողջ պիտի դոցուէին։

Մինչդեռ Պուրկէօղլ ինքան հուսդալով ու ոգեւորութեամբ նստած էր բարիզեան յարձանքին մէջ... Ուրեմն պիտի սնոպաւէր հրաժարիլ այն համեղ պատուներու ճաշ կուտէն, դրամ հաղիւ խնայելի սկսած էր... Մէկ գիտէ... Թերեւս պիտի հարկադրուէր Ռէմա դառնալ, եթէ երբեք աղջիկը լամաէր իր ցաւալի մը տառապութեան մէջ...

Այդ մտածումը յառաջագոյն կը քամնեցնէր զինքը. ուստի հառաչագին շեշտով մը յարեց.

—Ահ, աղջիկս, չառ անմօրէն խաբուեցար ք... Դուն կամսուհի ըլլալու համար ծնած էիր, իսկ ես՝ եպիսկոպոս ըլլալու։

Զայրոյթի չող մը փայլեցաւ Սիմոնի աչքերուն մէջ։ Պուրկէօղլ չարանակեց ծայրայեղ բարեմտութեամբ.

—Երիտասարդ մը կայ որ շատ աղեկ պիտի յարմարէր քեզի... Բաւ մաքեդ չանցաւ այդ բանը ու ես բաւական անմտութիւն գործեցի դայն անհամարելով... Դիտո՞ս ուրեն համար է խօսքս։

—Ոչ, մրմնջեց Սիմոնի դէմքի զղնուպեսական ծամածռումով մը։

—Ալպէր...

Շատ դարմացած կերպարանք մը առաւ մանկամարդ կինը եւ ջանաց իր լիզոզութեան մէջ պրպտել։

—Ալպէր Վարէն, ըսաւ Պուրկէօղլ։

—Ահ, այո՛, պատասխանեց Սիմոնի անմանն պաղարիւնութեամբ... հիմա կը լիշեմ... Բաւ պաշտնեաղ, քարտուղարդ էր, այնպէս չէ՞...

—Այո՛։

—Շատ տարտամ կերպով կը լիշեմ զայն, դեռ երիտասարդ էր, կարծեմ...

—Նոյն իսկ չատ լաւ էր... Աղէկ չակեց գործը... Փառաւոր դիրք մը ունի Բարիզի մէջ... Ինչո՞ւ համար քու զգեստներդ անոր պատրաստել չես տար։

Այս անգամ ամբողջ էր Սիմոնի աչքերուն մէջ փայլող չողը։

—Իմ զգեստներս մի... ինչ ըսել կ'ուզես։

—Ինչ... Չե՞ս գիտեր թէ Բէ փողոցի մէջ կանացի զգեստեղէններու համար բաւական վաճառատուն մը ունի։

—Բնաւ տեղեկութիւն չունիմ։

—Պէտք է որ քու լանխոյդներդ ասնոր դրկես... Այդ բանը հաճոյք պիտի պատճառէ Ալպէրի։

Սիմոնի չպատասխանեց։ Ամենախորին վիշտի մէջ թաղուած կը թուէր։

Պուրկէօղլ ետ կը խորհէր։ Իր բարկութիւնը անցած էր, ու գլուխը քերելով մտովի կը հարցնէր թէ աղջիկը միթէ յայտնածէր ճշմարիտ պատճառը պատահածին...

—կարծեմ թէ չատ մը մութ կէտեր մնացած են այս գործին մէջ... Ամուսին մը իր կնոջմէն չի բաժնուիր ոչինչ բաներու համար... Անսպիտ ընթացք մը ունենալուդ վրայ ապահով ես...

—Կը տարակուսիս այդ մասին, պատասխանեց Սիմոնի նախատուած կերպարանքով։

—Հանէ է ան է յանցաւորը։

—Անտարակոյս։

—Իր սիրային էնթրիկներէն մէկը եղեւան հանելով յանդիմանութիւններ ուղղած ես... դիմադրած ըլլալու է ան... իսկ դուն տրիարար պատասխանած ես... ատկէ վէճ մը ծագելով՝ բաժնուած ըլլալու է քեզի... Բաւական պէս չէ՞ միթէ։

—Ինչ հարկ տարակայի մանրամասնութիւններ առաջ բերելու... բիրտ իրողութեան մը առջեւ կը գտնուինք որ կը բաւէ. Լանժվիլ կոմսը լքած է զիս։

—Սակայն այդ դատակարգին վերաբերող ու այդ կերպութիւնը ունեցող մէկը չանհետանար այսպէս... Թերեւս կը սպասէ որ երթաս նեղութիւն խնդրելիր... Եթէ մէկուն մը կայ գործը կարգադրելու, ուրեմն լաւ կ'ընենք այդ միջոցին դիմելով։

Հեղնութեամբ պատասխանեց Սիմոնի.

—Դիշ մը առաջ ուրիշ լեզու կը գործածէիր։

—Որովհետեւ յուսահատած էի... Բեզի կ'ինայ խորհիլ թէ անձնապատուութեան փոքր զոհողութիւն մը ընել պարտաւոր չեմ...

—Անօգուտ պիտի ըլլայ այդ բանը։ Համոզուած եմ այդ մասին...

—Ա՞յ գիտէ... Մտիկ ըրէ։ Մէկ երկու օր սպասէ... Ամուսնիդ փոքր համբերութիւն մը ըրած ըլլալ կը թուի բարկութիւնդ անցնելու առեն ձգելու համար... Եւ թէ վերադառնայ, պիտի խորհիս... Դուրս ելիր պատէ... Այդպէս ընդհնուած երեւոյթ մը մի առներ... Ինչեսայ, ոչ մէկուն կասած ներելիք ամուսնական կեանքիդ մէջ պատահած անցքերու մասին... պատելու գնա՞... այցելութիւններ տուր եւ չարաբնակ ապրիլ այնպէս որպէս թէ անհաւատարիմ ամուսնդ լքած չըլլար քեզ... Ու պիտի տեսնես որ այս ամէնը պիտի կարգադրուի... Աղջիկս, կեանքի մէջ ամէն բան կարգի կը դրուի...

(Շարունակելի)